

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi
és bánági zsidóság politikai
napilapja

Cikkeink utánoyomását csak a
forrás megjelölésével engedjük
meg

Kéziratokat nem küldünk vissza
megörzésükre nem vállalkozunk

Kérdés és felelet

Három hónap óta kormányozzák az országot Jorga és Argetoianu. Jorga, a miniszterelnök azóta nem egyszer mondott már véleményt a lapok hasábjain élőkrol és holtakról, elődeikről és utódairól, de legfőképpen a jelenlegi kormány pompás cselekedeteiről, ám Argetoianu, a „nehéz ember”, három hónap óta most szólalt meg először és első nyilatkozata meglehetősen jól sikerült. A belügyminiszter ugyanis egy szóval sem állítja azt, hogy a három hónapos kormány nagyszabású intézkedéseinek van valami látható eredménye. Sőt ellenkezőleg: ő maga állítja meg, hogy a helyzet súlyos, nagyon súlyos és a mindennapi egzisztenciális problémák megoldása is majdnem leküzdhetetlen akadályokba ütközik. Végre egy miniszter, aki nem állítja magáról azt, hogy csodatevő. Öszintén bevallja, hogy körülbelül semmi sem történt, nem pedig azért, mert három hónap kicsi idő egy ország életében.

Nagyon szimpatikus volna ez az őszinteség, ha nem volna mögötte még valami. Mert aki a belügyminiszter nyilatkozatát végigolvasta, rögtön látja, hogy ez az őszinteség egyszerű spanyolfal, amely mögül a belügyminiszter nemcsak jól védekezik, hanem ügyesen támad is. Keveset beszél Argetoianu arról, amiről szólva, ehelyett inkább a sajtót kritizálja. Többet kérdez, mint amennyit felel — a maga módján.

Abban bizonyára igaza van a belügyminiszternek, hogy a fővárosi lapok többet politizálnak, mint a világ akármelyik metropolisának a lapjai. És abban is igaza van, hogy nagyon sok lap csak az elvakult pártzenvedéyen keresztül tudja nézni a legkisebb és a legnagyobb eseményeket is. Csak ott sántít Argetoianu haragja, hogy ő, a politikai barátai és az Argetoianu-barát lapok ugyanezt csinálták esztendőnkönkeresztül.

Abban azonban, amit kérdez Argetoianu, egyáltalában nincsen igaza. Azt kérdezi a belügyminiszter a jóhiszemű emberektől, miért írták a lapok azt, hogy a kérvények bélyegilletékét fel fogják emelni, mikor erre senki sem gondolt. Mi egyebet felelhet erre a jóhiszemű ember, mint egy másik kérdést: Vajjon a repülőbélyeg nem drágította meg a kérvényeket? De nemcsak a kérvény-illetékekért sir az ország népe, hiszen a kormány a repülőbélyeggel megdrágította a postát, a mindenféle okmányokat s csak nemrégiben emelte fel a petróleum árát is. Azt kérdezi megint a jóhiszemű emberektől a belügyminiszter, miért írták a lapok, hogy a kenyér meg fog drágulni a bélyegilleték miatt, holott a kenyérbélyegek terheit a buza és a liszt közötti árdifferencia fogja viselni. A jóhiszemű ember megforgatja a feketekenyeret a kezében s azt feleli, hogy máris ötven banival drágábban eszi a kenyér kilóját. Vagy ötven bani nem pénz a belügyminiszternek? Lehet, hogy neki nem sok pénz. A szegényemberről azonban ezek az ötven banik sok-sok lejjé gyűlnek össze, sokkal több lejjé, mint amennyit a szegényember házatája el tud viselni.

Azért is haragszik a belügyminiszter, hogy a lapok jórésze nem hisz az export prémium csodatevő erejében. De hogyan is lehetne benne, amikor maga Argetoianu sincsen elragadtatva ettől az orvosságtól. Hiszen nyilatkozatában ő maga mondja, hogy: az export illeték nem arra való, hogy a mezőgazda-

Országszerte a legnagyobb nyugtalomban zajlott le augusztus elseje

A belügyminisztérium kommunikéje szerint az esti órákig kísérlet sem történt rendbontásra. Orosz ügynököket lepleztek le az előzetesen letartóztatottak között

Kolozsváron vörös zászlót tüztek ki a főtéri templom tornyára

Bucuresti-Bukarest, augusztus 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország állam-biztonsági hivatala által rendkívüli előkészületekkel várt augusztus elsejei vörös nap a legnagyobb rendben zajlott le. Az ország területén sehol még csak kísérlet sem történt rendbontásra, ami annál is könnyebben indokolható, mert az összes kommunista pártállásukról ismert munkás vezetők már napokkal ezelőtt őrizetbe vették az ország rendőrségei. A vasuti pályarobbanásokkal és merényletekkel beharangozott kommunista nap így a legteljesebb nyugalomban zajlott le az ország lakossága fölött és az egyes városokban csak rendkívül erős, megkettőzött őrzérségek mutatták, hogy augusztus elsején világszerte kommunista zavargásokra készültek fel.

A július 31-i letartóztatások

Nem telt el azonban ilyen nyugalommal július 31-ike, amikor is az országzerte permanens szolgálatot teljesítő katonai és civil hatóságok több szencziós jelentőségű letartóztatást fogantattak. Így Brassóban történtek letartóztatások, amikok is az állambiztonsági hivatal foglyául esett egy Zuckermann nevű bukaresti tanár, egy Jai Ilona nevű leány és Maurer József aradi lakos, akik a brassói munkásság körében izgattak. Kivülük még husz letartóztatottja van a brassói vizsgálatnak.

Tavaly Romániában járt egy orosz tábornok

A brassói letartóztatásoknak nem mindennapi érdekességet ad az egyik letartóztatotttal talált jegyzetek. E jegyzetek szerint Csaszikovszki vöröshadseregbeli orosz tábornok a Dnyeszteren át Romániába lopózkodott és heteken keresztül hamis utlevéllel és álnévvél az országban tartózkodott. Ugyanezek adatait szolgáltatott a jegyzetek egy szovjethadseregbeli tiszt csoportról, amely szintén a vörösnapra való izgatás megbízatásával heteken keresztül Romániában és Lengyelországban működött.

Egy orosz ügynököt tartóztattak le Bukarestben

A bukaresti letartóztatottak között egyébként lepleztek egy Dolcew nevű orosz ügynököt, aki a vallatások során beismerte, hogy Moszkvából küldték Romániába, ahol kommunista agitációra volt megbízatása. Dolcewnél megtalálták az

augusztus elsejei vörösnap teljes programját és a GPU-nak a merényletekre vonatkozó összes utasításait. Ezekből a jegyzetekből nemcsak a romániai, hanem az egész Európában tervbe vett zavargásokról értesült a sziguranca. Dolcew valamása alapján Aradon több letartóztatást fogantatosítottak. Ezeket a letartóztatottakat pénteken és szombaton szállították a fővárosba.

Tegnap éjjel 11 órakor Azuga és

Vöröslobogó a kolozsvári főtéri templom ormán

Cluj-Kolozsvár, augusztus 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári vörösnapnak érdekes szenzációja van. Pénteken éjjel féltizenkét órakor a Fötéren szolgálatot teljesítő hatóságok felkészültség egyik tagja azt a meglepő észrevételt tette, hogy a Szent Mihály templom tornyáról hatalmas vörös lobogó leng. A moziállat huzatérő közönség is meglepetéssel figyelte a szokatlan látványt: a tödtelemi időket viharedzeten megért templomtornyban a szovjetlobogót. A hatóságok emberei néhány perc múlva felnyitatták a templomtorny ajtaját és eltávolították a toronyból a zászlót. Ezzel egyidejűleg azonban széleskörű nyomozást vezettek be annak megállapítására, hogy ki merete ezt a veszélyes kalandot megkockáztatni.

Senki sem tudja, hogy került a vörös zászló a toronyra

A nyomozást vezető Chendi komiszár néhány rendőrtiszt társaságában a templommal szemben levő katolikus plébániai hivatalba kopogtatott be, ahol Jánosi Jakab harangozót hallgatták ki, akit a rendőrségre kísértek. Jánosi Jakab vallomása alapján a rendőrség emberei kiszálltak a Lépcső utca 12. szám alá, ahol előállították Fogarasi László tizenéves kissegitő harangozót. Ezzel egyidejűleg a rendőrség a papi hivatalban is kihallgatásokat eszközölt, amennyiben felzörgette Héjja Albert és Farkas papokat, valamint Buttlinger másodsekrestyést, akik érthetően még jobban meg voltak lepve, amikor a történetekről értesültek, mint maga az állambiztonsági hivatal. Váradi gondnok éppen úgy nem tudott felvilágosítást adni a vörös zászló eredetéről, mint a papok és így a rendőrség az őrizetbe vett harangozók kihallgatásával kellett folytassa a nem mindennapi érdekességű

Busteni között az alagut melletti Prahova hidnál egy elotott lámpájú autó állott meg, amelynek 5 utasa kiszállott és a hid felé közeledett. A hidőrség felszólítás után rájuk lőtt, mire az utasok az erdőbe menekültek. Az autó erre Predeal felé rohogott és az uton felvette az utasokat, majd eltűnt. Megállapítást nyert, hogy az 12983 sz. autóról van szó.

A katonai és polgári hatóságok nyomoznak ebben a titokzatos ügyben.

nyomozást.

Őrizetbe vették a másodharangozót

Jánosi harangozót, miután vallomásától jegyzőkönyvet vettek fel, éjjel után szabadlábra helyezték, míg Fogarasi másodharangozót és a fiatal tanoncgereket, akit tizenegy óra tájban a templom körül látott csavarogni a rendőrség, ideiglenesen őrizetbe vették.

Szombaton reggel a rendőrség tovább folytatta a nyomozást és a plébánia összes lakóit beidéztek. A tömeges kihallgatások azonban semmi eredményre nem vezettek. Fogarasi egyébként beismerte, hogy a vörös zászló kitűzése az ő tudtával történt. Elmondta a 18 éves másodharangozó, hogy az esti órákban egy ember szólította meg, akit látásból már régen ismert, de a nevét nem tudja. Ez az ember Fogarasi tudtával, valamivel tizenegy óra előtt behatolt a toronyba és kitűzte a lobogót. Fogarasi pontos személyleírását adott a titokzatos tettesről, aki a rendőrségtől származó információink szerint már nem sokáig marad rejtve a rendőrség előtt. A vöröslobogó egyébként olcsó fehér vászonnál készült és házilag festették vörösre.

Sehol sem volt rendzavarás

Budapestről és Bécsből kapott jelentéseink szerint a vörösnap ott is komolyabb zavarok nélkül zajlott le. Bécsben pénteken nyolc külföldi agitátort kiutasítottak.

A többi külföldi államokban is kisebb rendzavarásoktól eltekintve, csendben telt el a teljes felkészültséggel várt, rettegett vörös nap.

sági problémát véglegesen megoldja, csak palliatív intézkedés mindaddig, míg idő lesz a termelőket megszervezni a kereskedőkkel szemben. Egészen érthetően, hogy a belügyminiszter ennek ellenére is hisz az export-prémium jótékony hatásában, amikor ő maga állítja meg, hogy a buza ára mégsem emelkedett és a földműves gazda olyan árért adja el a gabonáját, ahogy éppen kéri tőle, pedig erre nem kényszeríti senki és még a végrehajtásokat is fel-függesztették a paraszttal szemben.

— Csak nem állíthatunk csendőrt minden paraszt-szeker mellé — mondja Argetoianu. — hogy a buza elkótyavetyélését megakadályozzuk, amikor a parasztot semmi sem kényszeríti rá, hogy buzáját olcsón elvesztesse.

Vajjon tényleg azt hiszi Argetoianu,

hogy a paraszt jókedvében adja el a buzáját csak éppen annyit, mint amennyit kínálnak érte? Gondolja a belügyminiszter ur, hogy a nyomorúság nem éppen olyan kényszerítő erő, mint a rekvirálás? A paraszt azért adja el minden áron a buzáját, mert nem tud másképpen pénzhez jutni, ebben pedig még is csak van valami része a kormánynak, még annak a kormánynak is, amely csak három hónap óta intézi az ország ügyeit.

Summa-summárum Argetoianu megnyugt mindenkit, akit illet, hogy idővel minden jobban lesz, csak türelem kell hozzá, végtelen türelem. Mindenki szerelje fel magát kellő mennyiségű türelemmel és hagyja a kormányt nyugodtan dolgozni. Higyje el a belügyminiszter hogy nagyon szívesen hagyáná

mindenki a kormányt dolgozni és a türelemben sem volna hiány, ha egyszer már tudnánk legalább azt, hogy meddig kell türelmesen várni. Csak úgy ne járjunk, mint a cigány a lovával, mire a ló leszokott volna a szénáról, már fel is fordult éhen a nagy türelemtől. Aztán van ennek a türelmi játéknak még egy nagy hibája. Mikorára beleszoktunk volna a nagy reményességbe, elfogy-nak esetleg az Argetoianu-rezsim napjai is, jön egy új kormány és kezdhetjük előlről a játékokat. Az új kormány valamelyik minisztere megint azzal fog vigasztalni, hogy várjunk csak egy kicsit, amíg rendbehozzák a mult bűneit s majd sora kerül valamikor a keserves mindennapok egzisztenciájának a biztosítására is.

Nem lesznek diszbeöltözött lakájok a Credit-Anstalt augusztus 4-i közgyűlésén

Negyedmilliárd schilling volt a bank múlt évi vesztesége. Tizen-nyolc igazgatót elbocsátanak és csökkentik a nyugdíjakat

Bécs, augusztus 1. Most már elhatározott dolog, hogy az Oesterreichische Credit-Anstalt augusztus 4-én fogja megtartani ezévi rendes közgyűlést. Mint hírlik, a közgyűlés az ügyvezető igazgatók közül Deutsch, Polak és Hajdu igazgatókat meghagyja állásában és Neurath igazgatót bevasztja az igazgatósági tagok közé. Valószínűleg 4 címzetes és 14 igazgatóhelyettest az új törvénytervezet értelmében elbocsátanak a bank kötelekéből, akik azonban nem nyugdíjat, hanem csupán végkielégítést fognak kapni.

Az Oesterreichische Credit-Anstalt-ra vonatkozó új törvénytervezet kétféle tisztviselőt ismert a banknál és pedig egyszerűt olyanokat, akik a bankkal belépésükkor külön megállapodást kötöttek, részben pedig olyan tisztviselőket, akik kollektív szerződési viszonyban állanak a bankkal. Az összes külön szerződéseket a törvénytervezet értelmében 1931 július 15-én hatályukat veszítik és azok a tisztviselők, akiknek a külön megállapodás ellenére felmondtak, végkielégítést kapnak és pedig 15 szolgálati év után 75.000 sillinget, 20 szolgálati év után 100.000 sillinget. Külön rendelkezik a törvénytervezet ezeknek a kilépő tisztviselőknek a remunerációjáról és pedig olyképpen, hogy amennyiben ezt eddig meg nem kapták, a jövőben igényt ilyen címen nem támaszhatnak a bankkal szemben. Másrészt bírálják el természetesen azokat a tisztviselőket, akik a bankkal kollektív szerződést kötöttek. Ezeknek egy hónapi felmondási időt állapítottak meg, annak ellenére, hogy a régi törvény szerint az 5 évi szolgálati idő után 3 hónapi és a betöltött 25 évi szolgálati idő után 6 hónapi felmondási idő járna részükre. Amennyiben a leépítés nyugdíj jogosult tisztviselőkre terjed ki, ezeknek csak lecsökkentett nyugdíjra van jogosultságuk, 1 hónapi felmondási időt kapnak és amellet a megállapodásban biztosított végkielégítéseket 40 százalékkal csökkentik le. Természetesen ez az 1 hónapi felmondási idő azokra a tisztviselőkre is vonatkozik, akik továbbra is a bank kötelekében maradnak. Egyebekben azt a könnyítést is megadták az Oesterreichische Credit-Anstalt-nak, hogy a nyugdíjasok és kegydíjasok illetményeit lecsökkenthetik.

Rendkívül érdekes a törvény 1. paragrafusának 5-ik bekezdése, amelynek értelmében mindazok a tisztviselők, akik július hónapra már megkapták a teljes fizetésüket, a törvény életbeléptetése után tartoznak három hónapon belül fizetésük felét visszafizetni a banknak. Tekintve, hogy a tisztviselők fizetésüket előre kapják és azt természetesen nagyobb részben már el is költötték, igen kérdéses, hogy hogyan fogják tudni ezek a tisztviselők a már elköltött fizetésük felerészét visszafizetni?

A nyugdíj és kegydíjakat a következő arányban csökkenti a Credit-Anstalt a törvény értelmében: 3—4000 silling után 5 százalékkal, 4—6000 silling után 10 százalékkal, 6—12.000 silling után 25 százalékkal, 12—24.000 silling után 65 százalékkal, 24.000 silling felett pedig 95 százalékkal.

A Credit-Anstalt elmúlt évi mérlegét, mint ismeretes, már publikálták és a látható veszteség több, mint 220 millió silling, sőt megközelíti a negyedmilliárd sillinget. A 159 millió veszteségen kívül leirtak a tartalékokból 25 milliót, a Bodencreditanstalt miatt újabb 40 milliót és ebből keletkezik a nagy veszteség. A Credit-Anstalt tulajdonképpen értékpapírtárcán szenvedte a legnagyobb veszteséget. Az eladósodásnál vezetett a Mauthner-konzern, amely a Bodencreditanstalt átvételkor 110 millióval tartozott. A Steyr Művek adósága közel 100 millió volt. A Fantó konzerné 40 millió, a Credit-Anstalt saját vállalata közül a Krupp következő ezután 32 millió silling tartozás-

sal. Nagy összegekkel tartoztak a Dunagőzhajózás, az Államvasut, a Heid Gépgyár és más vállalatok. Két vállalat, a Steyr- és a Mauthner, január óta már adósságát törleszteni kezdte és havi félmillió sillinget fizet vissza.

A közgyűlés összehívásáról egyébként és az igazgatóságban történő fontos személyi változásokról a következő hivatalos jelentést adták ki:

Az osztrák Credit-Anstalt július hó 17-én Rotschild Lajos elnökle alatt megtartott igazgatósági ülésén jóváhagyás végett előterjesztették az 1930. december 31-én lezárt mérleget. Ezt a mérleget a Credit-Anstalt első alapszabályai alapján már úgy állították össze, hogy már bele van kalkulálva az

osztrák szövetségi tanács, az Osztrák Nemzeti Bank, valamint a Rotschild-ház hozzájárulása, ugyiszintén az előirányzott alaptőkezállítás és ezek szerint az alaptőke 177.500.000 silling.

Az igazgatósági ülés jóváhagyta továbbá a közgyűlés elé terjesztendő alapszabályváltoztatásokat, amelyek szerint az alaptőkéket fel fogják osztani törzsrészesvényekre és elsőbbségi részesvényekre, valamint a 40 sillingről 30 sillingre lebellyezett részesvényeket 10:3 arányban összevonják 100 silling névértékű részesvényekre. A közgyűlés augusztus 4-én délelőtt 11 órakor lesz.

A Credit-Anstalt közgyűlése iránt európaszerte nagy az érdeklődés. A nagyhitelezők is képviseltetik magukat a közgyűlésen, amelyen előreláthatólag maga Rotschild báró fog elnökölni. A régi hagyományos Credit-Anstalt közgyűlésektől, melyek alkalmával diszbeöltözött lakájok, kandelláberek s más feltűnő külsőségek tették emlékeztetővé az eseményt, — az ideai tragikus közgyűlés nagyon is el fog tűni...

Két hét alatt huszonhat embert végeznek ki a newyorki Sing-Sing fegyházban

Naponta két delikvenst ültetnek a villamosszékbe

Newyork, augusztus 1. A hírhedt newyorki Sing-Sing fegyházban péntek óta sorozatosan folynak a kivégzések. Ezekben a napokban nem kevesebb, mint huszonhat halálraíteltet ültetnek a villamos székbe. Péntek óta minden nap két kivégzés van, úgy, hogy a halálos ítéletek végrehajtása egészen a jövő hét végéig fog tartani. Mind a huszonhat delikvens fiatalok. A legfiatalabb tizenhét, a legidősebb pedig

huszonhárom éves. Majdnem valamennyiüket rablógylókossággal itélték halálra.

A legtöbb halálraíteltet cinikusan viselkedik, csak néhány várja leverten és megtörtén a halált. Péntek óta állandóan folyik a szomorú népvándorlás a Sing-Sing börtönéhez és a halálraíteltet hozzátartozói egymásután bucsuznak a siralomházban ülő delikvenséktől.

Nagy ékszerlopás egy budapesti szállodában

Egy vállalati igazgató feleségének 500.000 lej értékű gyűrűjét lopták el

Budapest, augusztus 1. Tegnap éjjel a budapesti Royal-szállóban feltűnést keltő lopás történt. A tolvaj platinába foglalt 500.000 lej értékű briliánsgyűrűt vitt magával, azonkívül egy kisebb értékű gyűrűt is ellopott. Kilenc óra tájban Winter Ernő, a magyar szénkereskedelmi részvénytársaság igazgatója felesége társaságában lépett az étterembe. Az igazgató felesége néhány percre a mosdóba távozott, amint azonban onnan visszatért és az evőeszközhöz nyúlt, rémülten kiáltott fel:

— Teremtőm, hol vannak a gyűrűim? — s azonnal visszatért a mosdóba, de ekkorra már mindkét értékes

gyűrűje eltűnt. A lopást két perccel követve el. A szálló igazgatója diszkrét vizsgálatot folytatott le és megállapították, hogy Winter-nél egy időben két nő volt a mosdóban s mindketten Budapest előkelő társaságából valók. Az egyik nő kijelentette, hogy egy asszonyt látott a mosdóban, aki azonban azonnal eltávozott. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, amely csakhamar meg is jelent a szállóban és megkezdte a tanúkihallgatásokat. A budapesti ékszerészeket és zálogházakat a rendőrség értesítette, hogy gyűrűk vásárlásánál külön figyelmet fordítsanak a lopásra.

Az új lakbérleti törvény intézkedései

Utbaigazítások a törvényhez — Kik részesülnek halasztásban, ki kaphat 4 havi bérfizetési haladékokat? Kitelepítési lehetőségek

Bucuresti-Bukarest, augusztus 1. A legújabb lakbérleti törvény meghosszabbította a lakbérleti szerződéseket, melyek tavaly is meghosszabbítást élveztek, 1932 április 23-ig.

Ennélfogva mindazon köztisztviselő és nyugdíjas bérlők szerződésai, akiknek évi jövedelme a 240.000 lejt nem haladja meg, az 1927. évi törvény szerint is meghosszabbításban részesülnek, továbbá a nem köztisztviselő és

nem nyugdíjas bérlők szerződésai, hogy ha az évi jövedelem 80.000 lejnél kevesebb és már meghosszabbításuk volt az előző törvények szerint, végül az állam, megyék és községek által bérelt helyiségek szerződésai, még egy évre, azaz 1932 április 23-ig hosszabbíthatnak meg.

Ezen rendelkezések alá nem tartozó bérleti szerződések, tehát, ha köztisztviselő és nyugdíjasról van szó és az

Siremléket, sirszegélyező-rámát,
továbbá minden kőfaragó-ipari munkákat, művészies kivitelben,
három évi jótállással készíti

SZABO ENDRE

kőfaragó iparvállalata, Cluj, Calea Regele Ferdinand 56.

FIGYELMEZTETÉS!!! Kérem cégetem össze nem téveszteni más hasonló névű céggel. — Raktáron tartok: Kül- és belföldi, prima minőségű MÁRVANYT ÉS GRANITOT.

MEGJELENT!

TOLSZTOJ

A 20. SZÁZAD MÉRLEGÉNE

doktori tanulmány a liegei egyetem filozófiai fakultásán

Írta: Dr. Stern Ignác

Ára 20 lej

postán küldve 31 lej, mely összebellyegben is beküldhető. Megrendelhető a szerzőnél Cluj, Str. Albinei 8. és az Uj Kelet könyvostályában

évi jövedelem a 240.000 lejt meghaladja, továbbá ha nem köztisztviselő és nem nyugdíjasról van szó és az évi jövedelem a 80.000 lejt meghaladja, bár megelőző évben meghosszabbítás is nyertek, most 1931. október 26-án megszűnnek és a lakóknak ki kell költözniök. Akiknek az 1927. évi törvény 36. szakasza értelmében már kitelepítési ítélet van birtokukban, azok a kitelepítést kérhetik 1931. október 26-ára. Azok a háztulajdonosok, akiknek nincsen ítélet a kezükben, most kérhetik a lakó kitelepítését, hogy ha igazolni tudják a 240.000, illetve a 80.000 lejt meghaladó jövedelmet.

Az évi jövedelmet az évi összjövedelmi adó képezi, mely a pénzügyigazgatóságnál tudható meg.

Egyébként az új törvény meghosszabbította az 1930. évi rendelkezéseket és csak éppen a módosításokat sorolja fel.

A 36. szakasz alapján meghirdetett ítéleteket csak 1932. április 23-án lehet végrehajtani. Ép úgy elhalasztást nyertek az összes bérleti szerződések teljesítési is, melyeket olyan lakásra kötöttek, melyek tárgya meghosszabbítás alá tartozó lakás.

A kitelepítési lehetőségeket az új törvény kibővítette. Így a régi törvény szerint a kitelepítési jog megilleti azt a tulajdonost, aki tulajdonjogát 1930 január 1-ig szerezte meg. A kitelepítést azonban 1931 október 26-ika előtti időre kérni nem lehet.

Az új törvény furcsa rendelkezést léptetett életbe a 23. szakasz második bekezdésével. Megadja a jogot az eljárási bírónak arra, hogy a kitelepítési per bérbeadásától számított maximum 4 hónapi kisebb haladékokat adhatnak a vagyontalan és munkanélküli bérlőknek. Hogyha a haladék eltelt és a fizetést a bérlő nem eszközölte, a kitelepítés kimondandó.

Ezt sokan úgy értelmezik, hogy most már négy hónapig nem kell bért fizetni. Ez teljesen téves felfogás, mert 1. elsősorban az illető meghosszabbítás alapján kell, hogy lakjon; 2. vagyontalannak és 3. munkanélkülinek kell lennie. A vagyontalanságot szegénységi bizonyítvánnyal kell igazolni. Sajnos, ez a rendelkezés demoralizáló hatással volt a lakók egy részére, akik ezt a rendelkezést szándékosan tévesen értelmezték, ami a házbért nem fizető lakókra nézve természetesen súlyos jogi következményekkel fog járni.

— Az angol rákellenes szövetség optimista jelentése. Az angol rákellenes szövetség most adta ki évi jelentését, amely, mint megállapíthatjuk, nagyon optimistikus. Megtudjuk a jelentésből, hogy dr. Lumsden londoni orvos feltalált egy rákellenes szérumot, amelyet nagy sikerrel alkalmaz, igaz, egyelőre csak állatoknál. Rákos egereket oltott be ezzel a szérummal, amelynek hatása alatt a rákos daganatok a legrövidebb időn belül eltűntek. Megállapították továbbá, hogy a dohányzás nem járul hozzá a rák kifejlődéséhez. Az eddigi vélemények szerint a dohányban levő kátrányanyag alkalmas a rákfejlésre. A tudósok a különböző dohányfajtákból kivont kátrányanyagokat rákenték egerek bőrére. Két év alatt a 105 bekent egér közül csak egy kapott rákot. Sin William Wilcox, a jelentés megfogalmazója kijelenti, hogy a rákkutatás igen szép tempóban halad előre és reméli, hogy a néhány év múlva a tudomány már olyan eszközök birtokában lesz, amelyek ártalmatlanná teheti az emberiség legszörnyűbb ellenségét, a rákot.

A jóindulnunket de

Mit vég a korma

Bucuresti-Bukarest, toianu, aki a J. pénzügyminiszter kal több ennél, mány látható, adlan feje a jelen fővárosi lapban napirenden levő nyilatkozatának kább negatívumumokról. Főképp zik a belügymin megáfolja azok sajnós, sokszoros

— A helyzete kintem — kezdte miniszter elisme — Nem is beszé mákról, a napi e megoldása is na optimista vagyok mat illeti, dolgoz teném a reményt.

— Mégis rossz mindenki érti megát. Vannak emb sem törődnek egy acsarkodással. hogy az anyagi nyomasztó az orsz hogy az emberek gekkel foglalkozni

A helyes esik a

— Kérdem a j célja van annak. lik a világot a ké nek az emeléséről. t erre? Vagy hogy a kenyérbél nyeret, amikor n bélyeg ára a liszt denciózan meghá heli? Miért írják a mium nem fogja árát? Mit akarnak azzal vádolnak me mit sem teszünk a kében, hogy másn hogy százával tar ket?

— Lapozzunk ke európai újságot é egyikben sem egy sem. Az emberiség problémák megoldá Csak ebben a szer íránvítják a távese litikai klubok hori reális világ erővis

— Elismerem, h herek is, akik mag ból vitatják me Ezeknek a kedvéér néhány felvilágosít

Csak a export

— Legelőször is, mot illeti, egy pill hogy ez az intézke sabb mezőgazdasá sítésének problémá szóban és írásban ki, hogy a gazdasá lehet törvényekkel megváltoztatni. M sünk válságát csak melés olyan organ oldani, amely kép piacon felvenni a rális adottságok sze kstermelőink kellő telenek megküzdni val. Eppen ezért te zőgazdasági törvény alkalmazása hozhat e sági krízisben. Min más előtt jöttünk u már ez évben alkal és így kénytelenek v kedéseket foganatos segitsünk a helyzete

A jóindulatú emberek szereljék fel magukat türelemmel és hagyjanak bennünket dolgozni

Csak nem állithatunk csendőrt minden gabonásszekér mellé

mondja Argetoianu miniszter, aki szerint nem emelték a bélyegilletéket, nem lett drágább a kenyér és idővel minden rendbe jön

Mit végzett és mit a kormány

Bucuresti-Bukarest, augusztus 1. Argetoianu, aki a Jorga-kormány belügy- és pénzügyminisztere — de voltaképpen sokkal több ennél, mert amíg Jorga a kormány látható, addig Argetoianu a láthatatlan feje a jelenlegi rezsimnek — egyik fővárosi lapban nyilatkozott a különböző napirenden levő problémákról. Argetoianu nyilatkozatának sajtóságos ize van. Inkább negatívumokról beszél, mint pozitívumokról. Főképpen a sajtó ellen hadakozik a belügyminiszter nyilatkozata és — megcáfolja azokat a lapíreket, amelyek sajnós, sokszorosan igazak.

A helyzet nagyon is súlyos

— A helyzetet nagyon komolyan tekintem — kezdte nyilatkozatát a belügyminiszter elismerésméltó őszinteséggel. — Nem is beszélve az általános problémákról, a napi egzisztenciális kérdések megoldása is nagyon szegényes. Mégis optimista vagyok és ami az én reszortjaimat illeti, dolgozom anélkül, hogy elveszíteném a reményt.

— Mégis rosszul esik nekem, hogy nem mindenki érti meg a pillanat súlyosságát. Vannak emberek és lapok, akik ma sem törődnek egyébbel, mint a politikai aceskardásokkal. Vajjon ez azt jelenti-e, hogy az anyagi nyomorúság nem olyan nyomasztó az országban, mint azt hisszük, hogy az emberek ráérnek ilyen semmisségekkel foglalkozni.

A belügyminiszternek rosszul esik a kritika

— Kérdem a jóhiszemű embereket, mi célja van annak, hogy a lapok telekürtölik a világot a kérvények bélyegilletékeinek az emeléséről, amikor senki sem gondol erre? Vagy miért híresztelik azt, hogy a kenyérbélyeg megdrágítja a kenyeret, amikor mindenki tudja, hogy a bélyeg ára a liszt és a kenyér ára tendenciózusan meghagyott differenciát terhel? Miért írják azt, hogy az exportprémium nem fogja befolyásolni a buza árát? Mit akarnak azok, akik egyik nap azzal vádolnak meg bennünket, hogy semmit sem teszünk a rend fenntartása érdekében, hogy másnap azzal vádoljanak, hogy százával tartóztatjuk le az embereket?

— Lapozzunk keresztül egy akármilyen európai újságot és nem fogunk találni egyikben sem egyetlen politikai frázist sem. Az emberiség egész figyelme a nagy problémák megoldására van koncentráva. Csak ebben a szerencsétlen Romániában irányítják a távesszéket állandóan a politikai klubok horizontjai felé és egy irreális világ erőviszonyait mérlegelik.

— Elismerem, hogy akadnak olyan emberek is, akik magasabb elvi szempontokból vitatják meg az intézkedéseinket. Ezeknek a kedvéért tartok szükségesnek néhány felvilágosítást adni.

Csak átmeneti orvosság az exportprémium

— Legelőször is, ami az exportprémiumot illeti, egy pillanatig sem hittük azt, hogy ez az intézkedés megoldja legfontosabb mezőgazdasági termékünk értékesítésének problémáját. Ami engem illet, szövegben és írásban nem egyszer fejtettem ki, hogy a gazdasági jelenségeket nem lehet törvényekkel, vagy dekrétumokkal megváltoztatni. Mezőgazdasági termelésünk válságát csak a termelők és a termelés olyan organizációjával lehet megoldani, amely képes lesz a nemzetközi piacon felvenni a versenyt a konjunktúrális adottságok szerint. Kisbirtokaink és kistermelőink kellő támogatás híján képtelenek megküzdeni a világkonkurrenciával. Eppen ezért teremtettük meg a mezőgazdasági törvényt. Csak ennek az alkalmazása hozhat enyhülést a mezőgazdasági krízisben. Minthogy azonban a termelés előtt jöttünk uralomra, nem lehetett már ez évben alkalmazni ezt a törvényt és így kénytelenek voltunk palliatív intézkedéseket foganatosítani, hogy úgy, ahogy segítettünk a helyzetben.

— Paradoxonnak látszik, mégis az az igazság, hogy Romániában indokolatlan az árkrízis. Ha a világpiacon árból levonjuk a szállítási és egyéb összes költségeket, akkor a termelő Romániában mintegy ötvénezer lejt kellene kapjon a buza vagonyjáért. Ki a bűnös abban, hogy földműveseink, akik az ország lakosságának 80 százalékát teszik ki, olcsó árért elveszítik gabonájukat, amikor senki sem kényszeríti őket erre és végrehajtást sem vezetnek ellenük?

— Vajjon odaállithatunk-e minden termelő szekere mellé egy csendőrt? A mi hibánk az, hogy három hónap alatt nem tudtuk megorganizálni a termelők rezisztenciáját a gabonavásárlásokkal szemben, amikor mások esztendőik alatt sem tudták eredményt elérni? Anélkül, hogy túlságosan rózsás színben látnám a jövőt, mégis azt hiszem, hogy az exportprémium valamilyen mértékben hozzá fog járulni a buza árának emeléséhez és konszolidáláshoz.

Rendet kell teremteni a számadásokban

— Sokan azt hányták szemünkre, hogy azok a pénzügyi intézkedések, amelyeket kormányzásunk alatt foganatosítottunk, nem jártak semmilyen látható eredménnyel. Meg vagyok győződve én is. Valóban azok a pénzügyi intézkedések, amelyeket eddig foganatosítottunk, csak arra voltak jók, hogy rendet teremtünk a számadásokban és nem volt más céljuk, mint tisztességes mérleget felállítani az ország aktívái és passzívái között. Ez a mérleg még nincs kész és csak akkor nyulhatunk majd a megfelelő intézkedések után, ha elkészítjük először a pontos mérleget.

Türelem, türelem, türelem

— Csak az vethet ránk követ, aki hisz a csodálatos receptekben. A becsületes és jóhiszemű emberek azonban szereljék fel magukat sok-sok türelemmel és hagy-

Hitlerizmus az Akropolisz tövében

Az athéni sajtó élehangú cikkeiben itéli el a görög acélsisakos szervezkedést

Athén, augusztus 1. A szaloniki acélsisakosok tervezett tüntetésével kapcsolatban, amelyet ezek a jugoszláv határ mentén egész Florináig terveznek, az El Esperon Vima című lap a legutóbbi számában a következőket írja:

— A szaloniki acélsisakosok a hártmentén akarnak tüntetni, hogy így tegyenek tanúbizonyságot hazafias ér-

zelmeikről. Az acélsisakosok vezetőinek ugyan Gonatas macedóniai főkörmányzó előtt referálni kellett valódi szándékukról és garanciát kellett nyújtaniuk arról, hogy a tüntetéseknek nem lesz jugoszláv ellenes jellegük.

— Azonban — kérdi a lap, — milyen jelentősége lehet ezeknek a lelkes hazafias csavargásoknak a határ mellett.

Mi azt kívánjuk ugyan, hogy igenis tartsák meg ezt a tüntetést, mert ilyen módon Hitler követői meg fogják mutatni egész kicsinységüket és a külföld meggyőződhet arról, hogy néhány komolytalan egyénen kívül egyetlen igazi görög ember sem vesz részt ebben a gyerekeskedésben, amelyek csak ártanak Görögország reputációjának.

Tömegesen tartóztatják le a szocialista cionistákat Szovjet-Oroszországban

A második internacionálé mozgalmat indít a cionisták érdekében

Bécs, augusztus 1. A II. szocialista munkás-internacionálé kongresszusa bécsi ülésének egyikén Szovjet-Oroszország cionista szocialistáinak delegátusa általános figyelem középete adta elő, hogy Oroszországban milyen üldözéseknek vannak kitéve a cionista szocialisták. Újabb megint megkezdődtek az üldözések és Oroszország minden részében letartóztatottak olyan szocialistákat a cionisták kö-

zül, akik már öt-tíz évet éltek Szibéria legtávolabbi részeiben, Uraltan és a Szolovszki szigeteken. A fogházak túl vannak zsúfolva. Négy ember számára szánt cellákban husznál is többen vannak összezúfolva. A megaláztatások és a testi fenyegetések napirenden vannak. A letartóztatott cionisták a legkétségbeesettebb helyzetben vannak. Az utóbbi időben éhség-

sztrájkjal akartak változtatni helyzetükön, de husz napig tartó böjtjük ellenére sem tudtak semmiféle könnyebbésséget szerezni.

A cionista szocialista delegáció tagjai arra kérték a kongresszust, indítson tiltakozó mozgalmat a letartóztatott cionista szocialisták kimentése, vagy legalább helyzetük megjavítása érdekében.

Létrejött az angol-francia pénzügyi megállapodás

Németország nem fogadja el a francia régiségkereskedők kölcsönajánlatát

London, augusztus 1. A lapoknak jelentik Párizsból, hogy Kindersley, az Angol Bank megbízottja tegnap délután Moret francia bankkormányzóval tárgyalt. A párizsi lapok szerint a francia-angol pénzügyi tárgyalásokban a végleges megállapodás közvetlenül küszöbön áll. Az angol font stabilitásának megvédését célzó pénzügyi műveletekben a francia jegybank és a new-yorki Federal Reserve Bank irányítása mellett résztvesznek amerikai és francia nagybankok.

Ma délelőtt vették tudomásul a megállapodás létrejöttének végleges feltételeit.

Francia hivatalos helyen semmi felvilágosítást a kérdéssel kapcsolatban nem adtak.

Briand egy hónapi szabadságra megy

London, augusztus 1. Párizsból jelentik, hogy Briand egy hónapra szabadságot vesz s ez idő alatt Laval fogja

ellátni a külügyminiszeri teendőket. A Newyork Herald párizsi kiadásának közlése szerint Briand a londoni konferenciáról visszatérte óta álmatalanságban szenved és erős vérnyomása van, úgy, hogy orvosai tanácsára pihenőre kell mennie. A francia külügyminiszter vidéki birtokára, Cocherelbe készül. Orvosai a dohányzástól is eltiltották a francia külügyminisztert. Az Oeuvre szerint Briand a tulzott dohányzás miatt kapott könnyebb természetű asztmarohamot s ezért kell igénybe vennie szabadságát. A reggeli lapok valószínűnek tartják, hogy a Népszövetség szeptemberi fontos ülészakán újra képviselhetni fogja Franciaországot.

Bankett Stimson tiszteletére

London, augusztus 1. Henderson Stimson tiszteletére ebédet adott, amelyen többek között részt vettek Macdonald, Alexander, az angol admirális első lordja és Dawes londoni amerikai

nagykövet is.

A német pénzügyek szanálása

Berlin, augusztus 1. Bazelen a Nemzetközi Fizetési Bank igazgatósága megalakította azt a tízes bizottságot, amelynek a londoni konferencia határozatai értelmében a németországi pénzügyi helyzet tanulmányozása mellett meg kell vizsgálnia a Németországban elhelyezett rövidlejáratú hitelek egy részének hosszulejáratuakká való átalakítási lehetőségét. Német részről a bizottságban Melchior, a hamburgi Warburgbankház vezérigazgatója foglal helyet.

Berlin augusztus 1. Politikai körökben nem tartják megfelelő tárgyalási alapnak a párizsi mű- és régiségkereskedőknek azt az egymilliárd frankos kölcsön-ajánlatát, melynek biztosítékul német műkincseket Franciaországba kellene átszállítani s azok ott is maradvánának mindaddig, amíg Németország a kölcsönt visszafizeti.

Szezonvégi elárusítás

alkalmából

nagyon olcsón

vásárolhat

cipőt

a

Farkas Ignácz

cipőáruházban

Cluj-Kolozsvár, (Dermata-palota).

járnak bennünket nyugodtan dolgozni. Hosszu és nehéz munkára vállalkoztunk, amiben nincs semmi élvezet és boldogok lettünk volna, hogyha mások már előttünk megoldották volna ezeket a kérdéseket. Mindaddig, míg ezekben a nehéz időkben az országban sorsa ránk van bízva, minden támadás, amely a munkánk ellen irányul, elsősorban magát az országot támadja meg.

JELENT!
LSZTOJ
AZAD MÉRLEGÉ
mánya a liegei egyetem
fiai fakultásán
Dr. Stern Ignác
a 20 lej
re 31 lej, mely össze
beküldhető. Megrendel
Cluj, Str. Albinei
let könyvosztályában

240.000 lejt meghaladja
nem köztisztviselő
ól van szó és az évi jö
0 lejt meghaladja, ha
ben meghosszabbítás
1931. október 26-án
a lakóknak ki kell köl
a az 1927. évi törv
za értelmében már ki
van birtokukban, azok
érhetik 1931. október
háztulajdonosok, akik
et a kezükben, máskül
lakó kitelepítését, hogy
ak a 240.000, illetve a
haladó jövedelmet.
met az évi összjövedelm
mely a pénzügyigazgató
meg.

uj törvény meghosszabb
évi rendelkezéseket és
dosításokat sorolja fel
alapján meghirdetett
1932. április 23-án lehet
ügy elhalasztást nyer
érleti szerződések tel
eket olyan lakásra kö
argya meghosszabbítás
s.
i lehetőségeket az új
ette. Így a régi törv
telepítési jog megillet
te, aki tulajdonjogát
szerezte meg. A kite
1931 október 26-ika
nem lehet.
furcsa rendelkezést
a 23. szakasz második
egadja a jogot az el
ra, hogy a kitelepítési
ól számított maximum
haladékokat adhatnak
s munkanélküli bérlők
aladék eltelt és a fize
eszközölte, a kitelepi-

értelmezik, hogy most
nem kell bért fizetni.
felfogás, mert 1. el
meghosszabbítás alap
kjon: 2. vagyontalan
nélkülinek kell lennie.
got szegénységi bizo
igazolnia. Sajnos, ez
emoralizáló hatással
észére, akik ezt a ren
osan tévesen értel
zbérbert nem fizető la
észetesen súlyos jogi
fog járni.

ellenes szövetség opti
angol rákellenes szö
évi jelentését, amely
juk, nagyon optimisz
jelentésből, hogy dr
osvos feltalált egy rák
amelyet nagy sikerrel
előre csak állatoknál
tt be ezzel a szérum
sa alatt a rákos daga
időn belül eltűntek
ábbá, hogy a dohányz
a rák kifejlődéséhez
nek szerint a dohányz
anyag alkalmas a rák
ások a különböző do
ont kátrányanyagokat
rére. Két év alatt a
özül csak egy kapott
Vilcox, a jelentés meg
i, hogy a rákkutatás
halad előre és re
év múlva a tudomány
irtokában lesz, amely
teheti az emberiség
gét, a rákot.

A nagyváradai péksztrájk szenzációs fejleménye:

Negulescu tábornokot Nagyvárad kenyérparancsnokává nevezték ki

Nagyváradon a katonai sütőde fogja ellátni a várost kenyérrel. Az interimár-bizottság a pékeknek minden felterjesztését elutasította, mire a pékek sztrájkot proklamáltak

A nagyváradai hatóságok elvették a sztrájkoló pékek igazolványait

Oradea-Nagyvárad, augusztus 1. (Az Uj Kelet tudósítójától). Nagyváradon a boléta-törvény alkalmazása miatt a város vezetősége és a pékek között kitört konfliktus szombaton délután súlyos fejleményekre vezetett. Mint megírtuk, a pékek már pénteken proklamálni akarták a sztrájkot és ettől csak azért álltak el, hogy a demonstratív jellegű üzembeszűntetés ne essék egybe az augusztus elseji kommunista nappal. A pékek azonban az interimár bizottság tudomására adták, hogy amennyiben az ármaximáló bizottság nem hajlandó a fogyasztókkal is megosztani a pékekre eső boléaterhet, úgy üzemüket kénytelenek lesznek beszűntetni, mert nem bírják el a másfélejes boléaterhet.

A nagyváradai pékek három pontja

Szombaton délután két órakor a város-háza nagytermében ültek össze a pék-
ipar képviselői. Az értekezleten dr. Petri Cornel, az interimár bizottság elnökének helyettese is részt vett, aki előtt a pékek küldöttsége ismertette a sütőipar álláspontját. A pékek Dance Jakab, Barbu Romulus, Jakobi Béla és Steiner László képviselték. Elsőnek Barbu Romulus szó-
lalt fel, aki hangsúlyozta, hogy a boléta-törvény által a pékekre rótt másfélejes terhet a pékek nem bírják el és kéri a városi tanácsot, hogy kolozsvári és braszó-
vári mintára megfelelő áremeléssel könnyítse a pékek terheit.

Utána Dance Jakab három pontba foglalta a pékek óhajait:

1. Engedélyezzék a luxuskenyér sütését és amennyiben ezt nem tennék meg, úgy tiltsák el a luxusliszt őrlését is.
2. A pékek fióküzleteikben detail áron árulhassanak.
3. Engedélyezzék a bolétának pauszáléban való kiegyenlítését, mert a bélyeg felragasztása visszaélésekre ad alkalmat.

Dr. Petri Cornel az előterjesztésekre kijelentette, hogy az interimár bizottság semmiféle körülmények között nem állhat el a hozott határozatától. Felszólítja a pékeket, hogy folytassák továbbra is munkájukat, mert ellenkező esetben az interimár bizottság a törvény teljes szigorával fog fellépni a sztrájkoló pékekkel szemben.

Sírva fakadnak a pékek

Barbu Romulus sajnálatát fejezte ki az interimár bizottság magatartása felett és kijelentette, hogy a pékek ilyen körülmények között nem képesek üzemeiket fenntartani. Steiner László könnyek között könyörgött az alpolgármesternek, hasson oda, hogy az ármaximáló bizottság emelje fel az árakat, mert itt családok egzisztenciájáról van szó, amelyet a törvény szigorú alkalmazása tönkretesz. A törvény igazságtalanul sújtja a pékeket, mely nem az egyetlen lisztermekekkel foglalkozó iparág.

A törvény felett nem lehet vitatkozni

Petri Cornel erre kategorikusan kifejezte, hogy a törvény felett vitatkozni nem lehet, hanem azt végre kell hajtani. Semmi szín alatt nem engedhető meg, hogy a boléta terheit a fogyasztókra tolják át. Indokolta az alpolgármester ezt azzal is, hogy a buza ára most 200 lej métermázsánként. Az interimár bizottság kitar határozata mellett és felszólítja a pékeket, hogy tartsák tiszteletben a maximális árakat és pedig fehér kenyérenél 7 lej, barna kenyérenél 4 lej kilogramonként. A többi kategóriákba tartozó kenyértípusokból a pékek ne süssenek. Az interimár bizottság ragaszkodik ahhoz, hogy a pékek bélyegeket ragasszanak a kenyérre és ne általában tértítsék meg a bolétát. Nem hajlandók honorálni azt a kérést sem, hogy a luxuskenyeret engedélyezzék. Nem élünk luxusidőket — ugymond — és így nincs szükség luxuskenyérre.

A pékeknek idejük sem volt válaszolni az alpolgármester fejtegetéseire, mert

Petri Cornel szavainak végeztével elhagyta a tanácsot. A pékek ekkor hosszas megbeszélést tartottak és ezen elhatározták, hogy miután nem áll módjukban az interimár bizottság követeléseinek eleget tenni, ha pedig az ármaximáló bizottság által megállapított árhoz tartanak magukat, úgy ez egzisztenciájukat veszélyeztetné, vasárnapra virradóan már nem láthatják el a várost kenyérrel, de műhelyüket az interimár bizottság rendelkezésére bocsátják.

A pékek küldöttsége ezután felkereste Sofronie interimár bizottság elnökét, aki előtt ismertették hozott határozatukat. A pékeknek ez a döntése Nagyváradon évek óta nem tapasztalt feltűnést keltett.

Negulescu tábornokot kinevezték Nagyvárad kenyérparancsnokának

A pékek határozatának tudomásul vétele után dr. Sofronie polgármester a város-házán értekezletet hívott össze, amelyen részt vettek dr. Petri Cornel, Negulescu Atanaziu tábornok, az interimár bizottság tagjai és a nagyváradai katonai pékműhely vezető adminisztratív őrnagy. Az értekezleten a bizottság Negulescu Atanaziu tábornokot Nagyvárad kenyér-

parancsnokává nevezték ki, aki ellenőrizni fogja, hogy a katonai pékműhely rendszeresen lássa el Nagyvárad lakosságát kenyérrel. A katonai pékműhely a leállított péküzemek közül kezelésbe fogja venni azokat, amelyek szükségesnek tart arra, hogy azokban a város kenyérszükségletét ellássák. Ilyenformán Nagyváradnak kenyérrel való ellátását a katonaság egy tábornok vezénylete mellett fogja elvégezni, amelyre még aligha volt példa az ország életében.

Elvették a sztrájkoló pékek igazolványait

A polgári hatóságok egyébként már az esti órákban sorra járták a pékműhelyeket, hogy a munkát ellenőrizzék. A hatóságok vezetői kérdést intéztek a pékekhez, hogy hajlandók-e sütni. Azoktól a pékektől, akik a felszólításra nemmel feleltek, azonnal elvették iparendélyüket.

A sütőiparosok részéről Dance Jakab az esti órákban még intervenálni próbált a város-házán, ez az intervenció azonban sikertelen maradt és ezzel a péksztrájk Nagyváradon kezdetét vette és negyvenhárom sütőiparosnak évtizedes egzisztenciáját is a végső összeomlás veszélye fenyegeti.

A kenyér kolozsvári maximális árai

Cluj-Kolozsvár, augusztus 1. A kolozsvári interimár bizottság ma tette közzé a kenyér új maximális árait. A közlemény szerint az összes üzletekben a következő árakon kell árulni a kenyeret:

Fekete kenyér kg.-ként 4.50 lej, II. osztályú fehér kenyér (félfehér) 6.50 lej, I.

osztályú fehérkenyér 7.50 lej, luxuskenyér félkilónként 9 lej.

Ezekben az árakban a kenyérbélyegek összege is bennfoglaltatik, miért is a pékek a boléta árát az árakon felül nem kérhetik. A luxuskenyeret félkilós nagyságban kötelesek sütni a pékek.

Földkörüli repülésre indul augusztusban az olasz légi flotta

Róma, augusztus 1. Az olasz légi flotta tömeges földkörüli repülést tervez augusztus vége felé, illetve esetleg szeptember elejére. Az olasz katonai pilóták az orbetellő repülőteréről az Azorokon és a Bermudákön át Newyorkba repülnének, ahonnan Kanadán és Alaszkan át eljutnának Szibéria keleti részébe s innen Japán, Kínán, Indián és Perzsián át visszatérnének Európába.

London, augusztus 1. Miss Johnson angol pilótánál tokiói távrepülése során a középsibáriai Omszktól 500 mérföldnyire keletre kényszerleszállást végzett.

London, augusztus 1. Herndon és Pangborn amerikai pilóták tovább repültek Moszkvából világszerte légi utjukon.

Váltót hamisított az ügyészségi fogházban

Érdekes tárgyalás az aradi törvényszéken. Nagy mulatság a hamis váltóval felvett pénzből

Arad, augusztus 1. Az aradi törvényszékhez a közelmúltban érdekes büntető feljelentés érkezett, amelyet Gáj egyik többszörös milliommos gazdálkodója, Fericean Simon adott be, Simon nevű fia ellen.

A fiatalember felhasználva a névhasználatot, több váltót helyezett el aradi pénztárcájában, amelyek ismerve az idősebb Ferician anyagi viszonyait, gyanútlanul kifizették a váltók ellenértékét. A lejáratkor, amikor a

váltók rendezésére senki sem jelentkezett, derült ki a fiatalabb Fericean visszaélése. Apja, aki három év alatt közel félmilliót fizetett ki ilymódon váltótartozásai fejében, feljelentést tett fia ellen család és váltóhamisítás címén. A rendőrség őrizetbe is vette a fiatal Fericeant, akit az aradi ügyészséghez kísérték át, ahol elrendelték további fogvatartását. Előzetes letartóztatása alatt történt aztán az a különös körülmények között végbement újabb váltókölcsön

A minisztérium által engedélyezett

Nagyváradai zsidó Fuinternátus

Felvez a nyilvánossági joggal bíró zsidó liceumba, gimnáziumba, kereskedelmibe és elemi iskolába járó növendékeket. Elsőrendű kóser ellátás. Mérsékelt árak. A növendékeket az igazgatón kívül 3 szaktanár és 2 pedagógus készíti elő. Minden iskolai és internátusi ügyben felvilágosítással szolgál és komoly érdeklődőknek prospektust küld az Igazgatóság

Oradea, Str. Delavrancea (Rifook Zs u.) 17 sz.

Ha izzad a lába

keze, hónalja Sudeol-kenőcsöt használjon. Kellemes és olcsó. Kapható a gyógyszer-tárban és drogériában.

felvétel, amelyet a fiatal Fericean részére az Ujaradi Takarékpénztár folyósított. A nyomozás eddigi adatai szerint Fericean Simonnak, akinek családja Ujaradon lakott. Fericean Simont történetesen több ízben kísérte át Lucaci Ujaradon lévő veteményes kertjébe, ahol a rabok dolgozni szoktak.

A munka helyett azonban a rab és örzője mulatságokat rendeztek, nem egyszer pompás ebédeket főzött a fogházor felesége, abból a pénzből, amit a rab Fericean bocsátott rendelkezésükre. Midőn a pénz fogytán volt, ötlött eszébe az, hogy az Ujaradi Takarékpénztárnál vesz fel huszezer lejes váltókölcsönt, mert az intézettel már azelőtt is összeköttetésben állott. Amíg az újabb ügyet lebonyolította, a fogházor a takarékpénztár kapujában várta és azután ismét vidám napok következtek, egészen addig, amíg az ujaradi pénztárat nem értesítette az öreg Fericeant a váltó lejárataról. Ekkor derült ki a fiatal Fericean uiabb trükkje, amely az érdekességet az szolgáltatta, hogy amíg más ember szabadlábon is alig kan váltókölcsönt, ő mint letartóztatott, vett fel huszezer lejt. A vizsgálat megindult és a fiatal Fericean vallomása alapján az ügyészség felfüggesztette állásától a szolgálati köteleességéről meglehetősen fegvört. Ugyanez a fegvőr ellen, akit bünpártolással vádol.

Az aradi törvényszék büntető bírósága holnapra tűzte ki tárgyalásra ezt a rendkívül érdekes és komplikált ügyet, amelyre vonatkozólag a fiatal Fericean olvértelmű kijelentést tett védőnyilatkozatában, hogy szenzációs részleteket fog a törvényszék előtt ügyére vonatkozólag feltárni.

Tizenöt százalékra emelték fel Németországban a leszámitolási kamatlábat

Berlin, augusztus 1. A német Birodalmi Bank mai főtanácsi és igazgatósági ülésén a leszámitolási kamatlábat 10 százalékról 15-re és a lombardkamatot 15 százalékról 20 százalékra emelték fel. A kamatlábeemelési hatálya augusztus 1-től kezdődik. Hétfőtől a bankok kötelezően korlátozásaiiban újabb enyhítések lépnek életbe.

Nyárimulatság helyett bálát rendez aug. 8-n a Haggibbor

Cluj-Kolozsvár, augusztus 1. Hirt adtunk róla, hogy a Haggibbor augusztus 9-re nagyszabású kertünnepély rendezését vette terbe. A váratlanul hűvös fordult időjárás azonban meggátolta a sportegyletnek ezt a tervét, mely a hűvös augusztusi éjszakában Kolozsváron nagyon kockázatos nyári mulatságra rendezni. Így a Haggibbor vigalmi bizottsága úgy döntött, hogy ebben az évben eláll a minden esztendőben nagyszerű nyári mulatság rendezésétől és megelepszik azazal, hogy szombaton, augusztus 8-án este nagyszabású Haggibbor bálát rendezzen. A nyári Haggibbor bálát a Newyork üvegtermében tartják meg, meleg idő esetén az üvegteret felnyitják. Így a Haggibbor a nyári szezonban is kellemes mulatsággal lepi meg közönségét. Szenzációs dzsessz, különböző versenyek és szép külsőségek járulnak hozzá a Haggibbor bál sikeréhez.

— A sómérok révi tábora a mai nappal befejezett nyert, a parancsnokság ezután moru hirt. Az ass csak artikulálatlan tan rázza a fején lán a vak nagyvagyvígfiut, Meche a család legfiatal fogja a kezem és

— Bernhard Shaw elutazott Moszkvából. Londonból jelentik: Shaw elutazott Moszkvából. Ottartózkodása utolsó napján meglátogatta Maxim Gorkijt és Lenin övegyvét.

— Román, angol, francia, olasz, spanyol, német, magyar, csehszlovák, szerb, horvát fordítások (tudományos, műszaki, irodalmi munkák, stb.) gépbeköltés, másolás, sokszorosítás Dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Str. Memorandului 12.

Ka

Az Uj Kel

Borsa, augusztus 1. (Az Uj Kelet tudósítójától). Riesel tót vadállatias kolták Karánsebet. Ezt megírták a dolg néhány érdeke hogy a gyilkos csak 30 lejt talá hasította az áld hogy a véres invaron mosott, m árulta a gyilkos regető (igaz, bo meritve) és egy aki gazdag keres mit lehet meg e Napirendre té Riesel Salamon land, az előkelős küzött köröm. olvasó a ma keres matosít a parfün

Ami sebe

Itt fekszik elő községnek a bor levele. A borsai a levéltől kibő egészében a Riesel gédiája.

Harmincnyolc mek apja. Egy egy nyolcvan éves másik végén szü öregek. A tűz a pusztul, Riesel S ják a sok izgalma halott gyermekeket család feje a sz viaskodott.

De Borsa zsidó csakhogy Riesel sék az életnek. caddik sírjához döngették az égi kapott, hogy hossz az lett, hogy né felépült.

A gyermekeknek nem lehetett azt lamon Alter elin hogy Izrael arany

Május elején idon már rosszul lozsvári érkez kórháznál, ahol

...S a hitköz hogy az első tár Riesel Salamon gyilkosság helyszítni — a kolo centje volt.

De egyebet is zsebeiben. Bizony hetett állapítani nyét. Mig Riesel sárol Karánsebes

Feladóvevény 5 toni keltezzel es küldte Borsára. bizonyos voltak a küldje az első 5 vagy örege, tehetén szülei mellett lej Riesel Mendel

Székelvudvarhe nak is küldött. 1 hónan eredménye mekek egy uiahy ak, azt a hirt halott.

Meglátogattam ját. A földön ül mek. Csak előző moru hirt. Az ass csak artikulálatlan tan rázza a fején lán a vak nagyvagyvígfiut, Meche a család legfiatal fogja a kezem és

Ezek a részletek keretie egész laux vagy Mary érdekesebb. Olyan vanak az emberek rünk senkit szadí

a lába

enőcsöt használjon.
apható a gyógyszer-
ogériában.

atal Fericean ré-
arékpenztár folyó-
digi adatai szerint
akinek családja Uj
ean Simont törté-
kísérte át Lucaciú
gyógyás Ujaradon
jébe, ahol a rabok

azonban a rab és
rendeztek, nem
deket főzött a fog-
l a pénzből, amit a
tott rendelkezésük-
ogytán volt, ötlött
Ujaradi Takaré-
szeszer lejes váltó-
intézetrel már az-
ben állott. Amig az
olitotta, a fogházor
apujában várta és
napok következtek,
az ujaradi pénzin-
e az öreg Fericeant
Ekkor derült ki a
bb trükkje, amely-
z szolgáltatta, hogy
szabadlábban is alig
ő, mint letartóztar-
er leit. A vizsgálat
tal Fericean vallo-
vészség felfüggesz-
leálati kötelességé-
egvört. Urvanekkor
ratot is adott be a
innárlással vádol-
szék büntető bíró-
ki tárgyalásra ezt
és komplikált bün-
natkozólak a fiatal
kijelentést tett vé-
y szenzációs részle-
szék előtt ügyére vo-

lékra emelték
ágban a leszá-
amatlábat

l. A német Birodalmi
és igazgatási ülé-
kamatlábat 10 szá-
bardkamatot 15 szá-
ra emelték fel. A ka-
lya augusztus 1-től
a bankok kifizetési
bb enyhítések lépnek

helyett bálát
n a Haggibbor

ugusztus 1. Hirt ad-
Haggibbor augusztus
rtünnepély rendezé-
váraatlanul hívős for-
n megrátolta a sport-
ét, mely a hívős
an Kolozsváron na-
ri mulatságot ren-
bor vigalmi bizottsága
ben az évben eláll a
nagysikerű nyári
ól és meglepészik az-
augusztus 8-án este
bbor bálát rendezzen.
bálát a Newyork üve-
g, meleg idő esetén az
ják. Így a Haggibbor
s kellemes mulatság-
zónságát. Szenzációs
ersenyek és szép kül-
zzá a Haggibbor bál

tábora a mai nappal
parancsnokság ezuton
omására, hogy a ko-
jai ma, vasárnap déli
ttal érkeznek.

en elutazott Moszkvá-
ntik: Shaw elutazott
zkodása utolsó napján
n Gorkijt és Lenin

francia, olasz, spa-
r, csehszlovák, szerb,
tudományos, műszaki,
b.) gépbédiktálás, má-
Dr. Mandel Fordító
Memorandumai 12.

Kaddisra tanítja a vak nagyapa a borsai Riesel-árvákat

Az Uj Kelet szerkesztősége gyűjtést indít a Karánsebesen meggyilkolt Riesel Salamon árvái javára

Borsa, augusztus 1. (Az Uj Kelet tudósítójától). Riesel Salamon borsai kéreget vadállatias kegyetlenséggel meggyilkolták Karánsebesen.

Ezt megírták a lapok és napirendre tértek a dolog felett. Volt benne ugyan néhány érdekes mozzanat, például az, hogy a gyilkos dus zsákmány helyett csak 30 lejt talált, hogy bosszuságában lehasította az áldozat fejét a törzsétől s hogy a véres ing, amit az asszony az udvaron mosott, már a következő napon elárulta a gyilkos kiletét. De hát: egy kéreget (igaz, borsai, a téma ugy ki van merítve) és egy nyomoruságos vadász, aki gazdag kereskedőnek néz egy koldust, mit lehet még erről írni?

Napirendre tértek a dolog felett, mert Riesel Salamon esetéből hiányzott a kaland, az előkelőség, a revolver és a manikürözött köröm. Hiányzott az, amit az olvasó ma keres: gyilkosság, melyet zamatosít a parfüm és a romantika.

Amig Riesel Salamon Karánsebesre került...

Itt fekszik előttünk a karánsebesi hitközségnek a borsai hitközséghez intézett levele. A borsai információk után ebből a levélből kibontakozik a maga teljes egészében a Riesel-család döbbenetes tragédiája.

Harminczoleves volt és nyolc gyermek apja. Egy házában lakott apósával, egy nyolevanéves vak emberrel. A falu másik végén szülei, magukkal tehetetlen öregek. A tűz alkalmával mindentük elpusztul. Riesel Salamon idegei nem bírják a sok izgalmat s miközben az asszony halott gyermeket szül kilencediknek, a család feje a szomszéd ágyban a halállal viaskodott.

De Borsa zsidói mindent megmozgattak, csakhogy Riesel Salomont megmenthesék az életnek. Rabbihoz szaladtak s a caddik sírházhoz a temetőbe, keseredetten döngtek az égi kapukat. Alter nevet is kapott, hogy hosszú életű legyen s a vége az lett, hogy néhány hétre rá a beteg felépült.

A gyermekeknek kenyér kellett, Borsán nem lehetett azt előteremteni. Riesel Salamon Alter elment hát a nagyvilágba, hogy Izrael arany szívéhez apelláljon.

Három hónap eredménye

Május elején indult el Borsáról. Váradon már rosszul érzi magát s ahogy Kolozsvárra érkezik, jelentkezik a Zsidó kórháznál, ahol négy hétig kezelik.

S a hitközség levelében elmondja, hogy az első tárgyi bizonyíték, amiből Riesel Salamon személyazonosságát a gyilkosság helyszínén meg lehetett állapítani — a kolozsvári Zsidó kórház receptje volt.

De egyebet is találtak Riesel Salamon zsebeiben. Bizonyítékot, amiből meg lehetett állapítani három hónap eredményét. Mig Riesel Salamon eljutott Borsáról Karánsebesig.

Feladóévénv 500 lejről, dicsőszentmártoni keltezéssel ellátva. Riesel Mendelnek küldte Borsára. Bizonyára tépelődött, biztosan voltak lelkitusái, hogy kinek is küldje az első 500 lejt, gyermekeinek, vagy öreg, tehetetlen szüleinek. De a végén szülei mellett döntött és az első 500 lejt Riesel Mendel címére ment.

Székelvudvarhelyről aztán az asszony-nak is küldött. 1200 lejt. Ez volt három hónap eredménye. S amikor az éhes gyermekek egy viabb pénzkiüldeménvre vártak, azt a hirt kapták, hogy az apjuk halott.

Riesel Salamon családja

Meglátogattam Riesel Salamon családját. A földön ül az anya és a nyolc gyermek. Csak előző nap tudták meg a szomorú hírt. Az asszony már nem tud írni, csak artikulátlán hangokat ad és hibbantán rázza a fejét. A szoba másik oldalán a vak nagyapja kaddisra tanítja az egyik fiút, Mechele, a két éves csöpp, a család legfiatalabbja, felém topon, meg fogja a kezem és azt mondja: tátá.

Ezek a részletek a Riesel-féle gyilkosság kereteit egészítik ki. Madame Cailaux vagy Mary Dugan esete bizonyára érdekesebb. Olyan esetet szivesebben olvasnak az emberek, mert (ha nem akarunk senkit szadisztikus érzelmekkel gya-

nusítani) azokban a gyilkosságokban előtérbe került a romantika és a kaland.

De Riesel Salamon gyilkossága felett mindenki napirendre tért. Mindenki. Egy szerencsétlen asszony és nyolc gyermek kivételével.

Vajjon Erdély zsidósága mit szól hozzá?

Vajjon fog hozni áldozatot, hogy Riesel Salamon ártatlan vérért befogadja a föld?

Schön Dezső

Az Uj Kelet szerkesztősége a borsai zsidó hitközség felkérésére megindítja a gyűjtést Riesel Salamon árváinak felsegélyezésére. Appellálunk a zsidó szívekhez, ne hagyják elpusztulni ezeket a szerencsét-

len emberpalántákat. Az Uj Kelet olvasóközönsége néhány évvel ezelőtt, egy hasonló szomorú eset, a nagykarolyi Schön Bernát meggyilkolása kapcsán bizonyosságot tett róla, hogy elevenen él benne a kollektív felelősség érzése. Az akkor gyűjtött tekintélyes összeg segítségével biztosítani tudtuk a Schön-árvák felnevelését, akik bizonyára egész életükön át hálás szívvel fognak gondolni a nemes adakozókra és jóságukat azzal fogják meghálálni, hogy valamennyien derék, becsületes, áldozatkész tagjai lesznek a zsidó közösségnek.

Hisszük hogy az erdélyi zsidóság nem fogja magukra hagyni a borsai

Maniu, Mihalache és Vaida fontos tanácskozásokat folytattak Kolozsváron

A nemzetiparasztpárt vezéreinek kolozsvári találkozása

Cluj-Kolozsvár, augusztus 1. Az Uj Kelet tudósítójától). Ma ritka politikai esemény színhelye volt Kolozsvár. A nemzeti parasztpárt három vezére adott egymásnak találkozót. Maniu Szovátról érkezett Kolozsvárra, ahol felkereste a párt alelnökét, Vajdát, Mihalache pedig Bukarestből jött Kolozsvárra, hogy Maniuval és Vajdával találkozzék.

Nemzetiparasztpárti körökben diszkúzióval kezelik a pártvezérek találkozásának részleteit és azt hangoztatják, hogy a találkozáson nem volt politikai jellege. Mihalache e szerint csak azért jött Kolozsvárra, hogy udvariassági lá-

toztatást tegyen Maniunál és Vajdánál. Elképzelhetetlen azonban, hogy a három pártvezér találkozásának ne lett volna politikai jellege és beavatott körök tudni vélik, hogy a pártvezérek Kolozsváron a nemzeti parasztpárt őszi kampányának részleteit vitatták meg.

Harci sejteket szerveztek meg a német nemzeti szocialista diákok

A német kampóskeresztesek a klinikákra is befészkeltek magukat

Berlin, augusztus 1. A nemzeti szocialista német diákszövetség klinikai szekciója az „Angriff” című újságban jelentést közöl az osztály eddigi tevékenységéről. A jelentésből kiderül, hogy az utóbbi hónapokban az összes német klinikákon ugynevezett „harci sejteket” szerveztek meg nemzeti szocialista alapon. Ennek az

a célja, hogy a zsidó medikusok nyugodt munkáját zavarja. A „munkaprogramból” álljon itt a következő néhány sor:

„A téli évadra azt a célt tűztük magunk elé, hogy a zsidó orvostanhallgatók számát minimumra csökkentjük. Azon leszünk, hogy az orvostanhallgatók határo-

zatot hozzanak a zsidó diákok numerusz klauzuzára vonatkozólag. Ezzel be akarjuk bizonyítani, hogy a német diákság nem hajlandó a galiciai görbeorrnak provokációit továbbra is eltűrni”.

Az Angrifffnek ez a közleménye reakciós körökben is visszatetszést keltett.

Puscariu egyetemi tanár leánya és Spornic ügyvéd az áldozatai

a feketetengeri rejtélyes tragédiájának

Ma temetik el a tragikus halált halt fiatalokat

Ongyilkosság vagy büntény történt?

Bucuresti-Bukarest, augusztus 1. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap számunkban rövidesen beszámoltunk arról, hogy a Konstanca mellett nyaraló sportemberek között nagy riadalmat keltett az a hír, miszerint egy fiatal ember és partnere csolnak-kirándulásra indultak, de a tenger árja elkapta a csolnakot és a nyílt tengerre sodorta. Ma reggel érkeztek részletes jelentések a történetekről és ezekből a jelentésekből egy tragikus szerencsétlenség megrázó részletei bontakoznak ki. A szerencsétlenségnek Kolozsvár román társasági életének két rokonszenves, általánosan ismert alakja:

Dr. Spornic Livius jogszigorló, törvénytudós, dr. Puscariu Florica tanárjelölt, dr. Sextil Puscariu egyetemi tanár leánya estek áldozatul.

A fiatal kirándulók, akik lelkes és aktív

sportemberek és különösen a regattaversenyeken szerepeltek sikerrel, évek óta a partner szerepét töltik be egymás mellett és most is együtt indultak szorakoztató csolnak-kirándulásra a Fekete tengeren.

Végigeztek a tengerparton, majd az ár elragadta őket és eltűntek társaik elől. A kirándulók, miután órákig hiába várták őket, jelentést tette a konstancai tengerimentőállomásnak, mely

két hidroplánt küldött a szerencsétlenül járt fiatalok után.

A repülőgépek azonban eredménytelenül tértek vissza és így meg kellett várni a szombat reggelt, hogy az elragadott bárka utasai előkerüljenek. Ma reggel valóban előkerültek, de mindketten áldozatul estek a kirándulásnak. A tenger partra vetette a hullákat és ekkor újabb meglepetés

várt a nyomozást vezető hatóságokra.

Megállapították, hogy mindkét holttesten lőtt seb van.

Ugy a fiatalembernek, mint a leánynak szívét lötte keresztül egy-egy golyó. A szerencsétlenség híre óriási megrázkóztatást keltett az ONEF tagjai között és azonnal táviratilag értesítették a tragikus halált halt fiatalok Kolozsváron lakó szüleit.

Az elhunyt fiatal leány édesapja, dr. Sextil Puscariu, egyike a román tudományos világ legismertebb reprezentánsainak. Manoilescu volt miniszternek sógora és Jorgának személyes jóbarátja, aki mint ilyen, egyike a kormány legexponáltabb erdélyi vezetőinek. A kormány kolozsvári féléhivatalosa, a Drumul Nou Sextil Puscariu szerkesztésében jelenik meg.

Spornic Livius, az ismert kolozsvári ügyvédnek, dr. Spornic Titusnak öccse, aki jogi tanulmányait a múlt évben fejezte be és éveken keresztül a kolozsvári törvénytudósok mint jegyző működött.

A szerencsétlenség körülményei rendkívül rejtélyesek, mert nem lehet megállapítani, hogy öngyilkosság, vagy büntény történt.

Az áldozatok kolozsvári hozzátartozói leutaztak Konstancába, ahol ma temetik a borzalmas halált halt fiatalokat.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE:

**Vegyen részt
Kováts P. Fiai
Dijak lei 60.000 Fotóversenyén**

értékben. Kérje azonnal a részletes feltevélet melyet díjtalanul küldünk

KOVÁTS P. FIAI fotószakület, Cluj, Piata Unirii 8. Telefon 2-67.

Karl Emil Franzos özvegye tiltakozik a híresztelés ellen, hogy férje valaha is ki akart volna térni

Visszaemlékezések a nagy zsidó elbeszélő életéhez

Bécs, augusztus 1. Chaim Bloch, a chaszidizmus modern literátusa érdekes visszaemlékezéseket közöl Karl Emil Franzosról abból az alkalomból, hogy a nagy zsidó regényíró gyermekkori barátja, Mozes Somenschein, egykori bukovinai földbirtokos a napokban meghalt. Somenschein, aki végig ortodox maradt, Czortkóban született, Franzos pátriájában. Együtt jártak a chéderbe. Igaz, hogy Franzos önéletrajzában tagadja ezt és azt írja, hogy ritkán lépte át zsidóház küszöbét, zsinagógában meg soha sem volt. Ebben az állításban tendencia rejlik. Franzos igenis járt chéderbe és gyerekkorában csakis zsidó pajtásai voltak. Ezt bizonyítja a „Chéderben“ című novellája is, amelyben pompás hűséggel írja le a chédert, a tanítót, a tanítványokat és az egész környezetet. Szülei nem plántáltak bele konzervatív zsidó szellemet, de mint spanyol származású zsidók, a lelkére kötötték, hogy semmilyen körülmények között ne hagyja el vallását. Somenschein elbeszélte a Franzossal történt következő érdekes gyermekkori esetet.

Egyszer kint sétáltunk a város határára, amikor egy lengyel kamasz minden ok nélkül belénk kötött és mindkettőnköt inzultált. Elfutottam és egy szénakazal mögé bujtam. Franzos azonban védekezett és nemsokára hallottam a lengyel fiu segélykiáltásait. Ekkor visszajött a bátorságom, kibujtam a kazal mögül és Franzos segítségére siettem. Karl azonban haragudott rám, mert cserben hagytam.

— Eredj — mondotta, — a győző fűtő a támogatásra.

Közben a helybenhagyott lengyel fiu ordított:

— Megállj zsidó, megkapod a magadét!

Erre mind a ketten utána futottunk és csakhamar elértük. Franzos Károly megragadta a vállát, de nem ütötte.

— Csak azért futottam utánad, hogy megmondjam neked, zsidónak lenni becsületes dolog, de olyan rongy csirkefogónak, mint amilyen te vagy, az szégyen és gyalázat.

Franzos mindenképpen megmaradt zsidónak, dacára, hogy nem egyszer környékeztek meg. Mint diák, egy ösztöndíjra pályázott. Bukovina tartomány főnöke, aki nagyon szerette a fiatal publicistát, fájdalmasan jelentette ki előtte, hogy nem tehet semmit sem az érdekében mindaddig, amíg — zsidó.

A fiatal embert nem lepte meg a válasz. Előtte is voltak tehetségesek, akik zsidóságuk miatt mellőzésben részesültek.

— Az osztrák államnak nincs pénze a zsidó tehetségek számára — mondta bátran és önérzetesen, — de van szíve elfogadni a zsidók adóját.

Igaza van barátom és minthogy publicista, módjában áll a szégyenletes igazságtalanság ellen küzdeni. En és velem együtt bizonyára sokan, a maga oldalára állunk.

Karl Emil Franzos életében még egy sorsdöntő visszautasítás történt. Grácban, ahol joggyakorló volt, megszeretett

Cluj Zsidó Leányotthon
Strada Iuliu Maniu 9 szám

Egyénenkénti gondos, családias nevelés, modern pedagógiai irányelvek alapján. Minden irányú továbbképzés, u. m. nyelvek, zene, irodalom, művészet, stb. terén. Használati nyelvek német, francia. Méréselt díjazás. Prospektus.

Vezető Hochmann Aurora

egy katolikus leányt. Amikor megkérte a kezét, megint a zsidósága állott utban. Ekkor határozta el, hogy az iradalomnak fogja szentelni életét és a zsidóságnak fog becsületet szerezni tollával.

Az író egy gmundeni nyaralása alkalmával ismerkedett meg feleségével, aki Benedikt-leány volt. Ludvig August Frankl, a neves osztrák költő mutatta be a gazdag kereskedő leányának a tehetséges fiatal író, aki egy év múlva

feleségül vette a finom és művelt leányt, Edmund Benedikt, a híres kriminalista és Rudolf Benedikt professzor, a kiváló vegyész hugát.

Chaim Bloch meglátogatta Franzos özvegyét, Otilie Franzos büszkén mutatta meg anyai részről való nagyapjának arcképét, Isak Mauthnerét, aki nemrég halt meg. Százégy éves lett. Egyik rokona, Josef Mauthner, a jeles lírikus az 1848-as uccai harcokban a barrikádokon esett el. 1904 óta él özvegyében Karl Emil Franzosné, aki férje kiadójának nyugdíjából él szerény, tisztviselő viszonyok között.

— Azt híresztelték egy időben, hogy boldogult uram kitért. Nagyon kérem, cáfolja meg ezt a hírt. Hiszen együtt-élésünk alatt is hányszor környékeztek meg ezzel és ő mindig erélyesen tiltakozott még a kiterés gondolata ellen is.

Ezzel a kivánsággal bucsuzott Franzosné az újságírótól.

Átszervezik a szovjethadsereget

A lengyel, román és finn határra koncentrálnak a légi haderőket

Moszkva, augusztus 1. A szovjet munkügyi és védelmi tanácsa, az orosz termelésnek és a haderőnek legfőbb felügyeleti szerve elhatározta az orosz hadsereg teljes átszervezését. A tanács megbízta Vorosilov hadügyi népbiztost, hogy dolgozzon ki tervezetet egyrészt a hadsereg mechanizálására, másrészt arra, hogy a légi haderőket úgy technikai, mint politikai tekintetben megbízhatóbbá tegye. A legutóbbi időben ugyanis rendkívül elszaporodott

a katonai légi balesetek száma, úgy hogy a jövőben a pilótákat az eddiginél alaposabban és hosszabb ideig fogják kiképezni.

Előkészületeket tesznek arra is, hogy a jövőben a mechanikai haderők — legnagyobb részét a nyugati határok mentén helyezték el, úgy, hogy az orosz légiraj kilencven százaléka Románia, Lengyelország és Finnország határán fog állomásozni.

Főuri lakást bérelt, asszonyt, autót és erdőbirtokot vásárolt

és nem létező amerikai bank csekkjeivel fizette adósságait

Bécs, augusztus 1. A múlt év őszén „dusgazdag amerikai“ tűnt fel Bécsben: Theodor Wawerka 30 éves gráci kereskedő. Százszázalékos amerikaiának adta ki magát, csak az tűnt fel, hogy kitűnően beszél németül. Tisztelőinek előadta, hogy a csikágói tudományegyetemen a Chiropraktika doktorává avatták. Ez egy egész modern szak és az újvilágban még alig ismert. A minden lehetőségek országában végre, sőt (ezt nem kell újra ismételni) alkoholempészséssel valóságos vagyont

szerezett. Hogy miért került vissza az óvilágba, annak persze megvan a maga oka. Egy banditátársaság üldözte és ez elől menekült Európába. Vagyona amerikai értékekben egy nagy bank trezójában van elhelyezve — beszélte. Sajnos, nem tudta azokat a newyorki tőzsdén az alacsony árfolyam miatt realizálni, de az amerikai gazdaság gyorsabban fogja leküzdeni a krízist és az 1929. évi magas árfolyamok visszatérnek. Ilyenformán Mister Wawerka egyre nagyobb hódoló-

körre tett szert.

Főuri lakást bérelt és havi 60 schillinget fizetett annak béréért. Később 28.000 schillinges autóért alkudott, majd pedig egy erdő megvásárlásáról tárgyalt, melyért 25.000 dollár vételárát ígért. Ugyancsak 19.000 schilling értékű butorra is tett megrendelést. Amikor a szerződő felek a fizetés módja iránt érdeklődtek, Mister Wawerka kijelentette, hogy csekkel fog fizetni a newyorki Colonial Bank utján, ahol nagyobb folyószámlája fekszik. Mister Wawerka az osztrák-francia kereskedelmi kamarával is érintkezésbe lépett és kijelentette, hogy néhány millió dollárt akar Ausztriában elhelyezni. Egy nap azonban az állítólagos amerikai csalás miatt letartóztatták. Még pedig azért, mert a legkülönbözőbb apró családokat követte el. Egy előkelő szabónál például ruhát, borkabátot és lovagló nadrágot vásárolt. Közölte a szabóval, hogy a lovagló nadrágot és a borkabátot küldje egy stájerországi helységbe, a ruhát pedig magára öltötte. A küldemény mint kézbesítetlen visszajött. Mister Wawerka azonban az új ruhával korántsem tért vissza a szabóhoz. Egy másik szabónál szintén ruhát rendelt, ezuttal fizetett is 100 dolláros csekkel, amely a newyorki Colonial Bankra volt kiállítva. Egy ékszerésznél gyűrűt vásárolt Wawerka és ugyancsak 357 dolláros csekkel fizetett. Dollárjaival, melyeket a newyorki banktrezórban helyeztet el. Mister Wawerka egy fiatal bécsi nő szívét is meghódította. Ez azonban nem volt akármilyen futólagos ismeretség. Rövid idő alatt megtartották az eljegyzést. A „kicsi“ boldog volt, mert hiszen dollármilliomos nő lesz belőle. Viszont apjának sehogy se tetszett, hogy a „véletlenül“ osztrák pénzt szükségelő jövendőbeli 600 schillinget kölcsönzött tőle, de azt elfelejtette visszafizetni. Hogy miért volt szüksége Wawerkának a 600 schillingre? Arra a rendőrség adta meg a választ, amely megállapította, hogy Wawerka a schönbruni Park-Hotelben egy táncosnóval, kit feleségének jelentett be, töltötte az éjszakát. A bécsi rendőrség a newyorki rendőrigazgatóságot is megkereste arra vonatkozólag, hogy mi van a newyorki Colonial Bankkal. Meg is jött a válasz:

A Colonial Bank már éveekkel ezelőtt egy másik bankkal fuzionált, de amikor a régi könyvekben utánanézték, sehol sem találták dr. Wawerka folyószámláját. Halomról volt az eset az állítólagos érték-papirokkal is.

Mister Wawerka ma állott a gráci bíróság elé. Kijelentette, hogy csak abban érzi magát bűnösnek, hogy a Park-Hotelben vele levő táncosnót feleségének adta ki. Egyébként teljesen ártatlan. Ha ugyan a volt Colonial Bankban nem is találták meg a számláját, ez nem jelent semmit. Neki mégis volt számlája. Ennek azonban nem igen lehetett hinni, mert Wawerka ur zsebében anyjának leveleit találták meg, melyekkel a jó anya elárulta fiát. Azt írta neki, hogy csak maradjon Európában, mert Amerikában számos család miatt üldözik.

— Bátorra kell ahhoz, hogy valaki négy elemi iskolával doktornak adja ki magát.

Arra a kérdésre, hogy van-e vagyona, a vádlott nyugodt hangon felelt: — Igen, 83.000 dollár.

A vádlott kijelentése azon alapult, hogy védője egy nappal előbb Newyorkból közjegyzőleg hitelesített átiratot kapott arról, hogy Wawerkának egy newyorki banknál valóban van 90.000 dollár készpénz és érték letéte, amelyből 83.000 dollárt kivevő érték még mindig rendelkezésére áll. Ámbár a nevezett bank összeomlott. Ez a jegyzőkönyvi meghatározás ellentétben áll a newyorki rendőrség közleményével s valószínűtlen, hogy tényleg közjegyzői okirat legyen. Ezzel szemben az elnök megállapította, hogy a vádlottat 1912-ben csalás, sikkasztás és hamis bukás miatt négy hónapi börtönre ítélték. Annak idején repülőtechnikai találmányokkal foglalkozott és egy fillér nélkül 25.000 koronáért aviatikai vállalatot létesített. Később azonban a vállalat minden berendezését elpazarolta, újabb 10.000 koronás adósságot csinált és egy nap Egyiptomba menekült.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

— Tizenhatmillió dollárt tesz ki Amerika államadóssága. Londonból jelentik: Washingtoni hivatalos kimutatás közli, hogy az amerikai kincstár adósságai az év első felének végén 16 milliárd 796 millió dollárt tettek ki. Az átlagos kamattel 3,58 százalékos. Az elmúlt évben 3,58 kamatozás mellett az adósságok összege 16 milliárd 185 millió 309 ezer 800 dollár volt.

UJ KELET
Bánás
Főszerke
Felelős sz
Buka
Hátszeg
Cikkeink ut
megjelöl

MA DÉL
DEZIK MEG
ségeiben nagy
délutánjukat
lita Nőegylet
tánra dzsessz-
külön meghív

Megfilm
Londonból jele
vállalat terve
újra-filmelés
béke című reg

Tizenkét
fogyaszt egy
jelentik: Az E
nak évi fűszer
értékű, ami a
háromszorosa.
resebber ekeze

Uj óriási
ból jelentik: A
lázás tempóban
luxusgőzösdét.
februárjában f

August

Orvosi hí
hazaérkezett. T

Szenvedő
„Ferenc József“
ködés nélkül v
és ezáltal sok e
hatással van a
betegségekre vo
dalom több meg
Ferenc József v
ját kísérletei a
meggyőződést sz
keserűvíz gyógy
ban és fűszerüzl

A híres ka
lentik: Hetvenk
meg Párizs legr
Forajr. Anekdó
nard konkurren
nok feleleveníté
Pokoli vice volt
megoneráltak. b
lépött — falbáb
térre és várta z
tonna ütés hall
mint nálunk a g
kiált: Most jöt

Kávévekker
mérnök. Newyork
vezetéről számoln
Ezt a gépet egy
nök találta fel e
chadó köztársasá
A gép lényege e
automatikus kávé
összekötve. Regge
bizonyos számhoz
güllűd egy kis a
tályból kávé hull
kávé megfő és a
óra hangos cseng
elnök felébred és
zseniális kávévek
forgalomban. me
állítása rengeterb

Korán kezdő
yorkból jelentik:
két mexikói kisle
11 éves Horacio M
Mikor már elver
nak. Marcos Baqu
a kis Baquer elő
lőtte vele iátszótá
a kis mexikói sírv
hogy csak bírva
revolverét. azt hit
és barátját csak n
vitték.

Douglas Fair
ford önálló film
Londonból jelentik
és felesége Mary
visszautaztak Ame
szeptemberben ön
tesit.

HIREK

A UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánátsági sajtóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
Cikkeink utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— MA DELUTÁN HAT ÓRAKOR RENDEZIK MEG a Zajzon-kert összes helyiségeiben nagysikerűnek ígérkező fagyalt-delutánjukat a kolozsvári Jótékony Izraelita Nőegylet és a WIZO. A fagyalt-delutánra dzsessz-zenéről gondoskodva van. Külön meghívók nem bocsátottak ki.

— Megfilmesítik Tolsztoj regényeit. Londonból jelentik: Egyik amerikai filmvállalat terve vette Tolsztoj műveinek újra-filmesítését. Először a Háború és béke című regényt filmesítik meg.

— Tizenkétmillió dollár értékű fűszert fogyaszt egy évben Amerika. Londonból jelentik: Az Egyesült Államok lakosságának évi fűszerfogyasztása 12 millió dollár értékű, ami a háború előtti fogyasztás háromszorosa. Az amerikaiak most fűszerebben étkeznek.

— Új óriási luxusgőzös épül. Londonból jelentik: A Cunard hajózási vállalat lázas tempóban építteti új 73 ezer tonnás luxusgőzöst. A hajóérintést a jövő év februárjában fogják vízre bocsátani.

Augusztus 9-én

— Orvosi hír. Dr. Reiter Artur orvos hazakeresztet. Telefon 6-63.

— Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a Ferenc József víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződését szerezni. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszertüzletekben kapható.

— A híres karrikaturista. Párizsból jelentik: Hetvenkilenc éves korában halt meg Párizs legnagyobb karrikaturistája Forain. Anekdotához volt Tristan Bernard konkurrensa és most a párizsi lapok felelevenítették, néhány történetet. Pokoli vice volt! Sarah Bernhard akit megerőltetett, betegsége után ismét fellépett — falábával. Forain leült a nézőtérre és várta a darab kezdetét. Három tonna ités hallatszott a fűzőny mögül, mint nálunk a gong. Forain hangosan felkiált: Most jöt ő...

— Kávévekkert talált fel egy kubai mérnök. Newyorkból jelentik: Remek gépezetről számolnak be az amerikai lapok. Ezt a gépet egy Baquet nevű kubai mérnök találta fel és az első példányt Machado köztársasági elnöknek ajándékozta. A gép lényege egy óramű, amely egy automatikus kávéfőző készülékkel van összekötve. Reggel, amikor a mutató egy bizonyos számhoz ér, automatikusan meggyullad egy kis alkohollámpa, egy kis tartályból kávé hull egy vizesartályba, a kávé megfő és amikor teljesen kész, az óra hangos csengetéssel jelt ad mire az elnök felébred és megissza a kávéját. A szenzációs kávévekker még nincs rendszeres forgalomban, mert egy-egy készülék előállítására rengetegbe kerül.

— Korán kezdte a kis mexikói. Newyorkból jelentik: Laredo texasi városban két mexikói kisfiú golyózott. Az egyik, a 11 éves Horacio Martinez állandóan nevert Mikor már elnyerte a 8 éves játszótársának, Marcos Baquernek minden golyóját, a kis Baquer elővett egy revolvert és lelőtte vele játszótársát. A gyilkosság után a kis mexikói sirva ment haza. Elmondta, hogy csak tréfából vette magához a revolvert, azt hitte, hogy nincs megölve és barátját csak meg akarta ijeszteni. A nagymenyű kis mexikóit javítóintézetbe vitték.

— Douglas Fairbanks és Mary Pickford önálló filmvállalatot létesítenek. Londonból jelentik: Douglas Fairbanks és felesége Mary Pickford Angliából visszautaztak Amerikába. A művészpár szeptemberben önálló filmvállalatot létesít.

Több mint egymilliárd lejt tesz ki a Népszövetség idei költségvetése

London, augusztus 1. Ma nyilvánosságra hozták a Népszövetség legújabb költségvetési előirányzatát.

A kiadások végösszege 35.4 millió svájci frank, vagyis 3.8 millióval több, mint az elmúlt évi előirányzat. A költségvetés célja a jövő évi leszerelési világgazdasági konferencia előkészítő kiadásainak kérésedő.

A Népszövetségnek gazdagon dotált tisztviselői kara van. Sir Erik Drumond főtitkár 103 ezer aranyfrank évi fizetést élvez.

— Operáció nélkül is gyógyít aranyeret és kiujulástól megóv a Haemorsan Olcsón kapható a gyógyszertárakban.

— Szenzációs repülőünnepségek Moszkvában. Moszkvából jelentik: Az orosz légi flotta parancsnoksága a napokban nagy repülőünnepre készül. Az ünnepségen nemcsak az állami szolgálatban álló pilóták, hanem a repülőgépek és alkatrészek gyártóinak a munkásai is részt fognak venni. Ezzel kapcsolatban repülőgépkiallást is rendeznek Moszkvában. Augusztus 1-én nagy hadijátékot rendeztek, amelynek folyamán az orosz katonai repülőraj egy része támadást intézett Moszkva ellen.

— Jön a gorilla című amerikai vígjáték 7 felv. és Vidám naplopók cirkusza 2 felv. kerül színre az Építőmunkás mozgóban vasárnap 3, 5, 7 órai kezdettel. Hétfőn, szerdán 7—9-ig teljesen új műsor. Szanfranciszko pusztulása nagy történelmi dráma 9 felv. kerül színre. Kisérő műsor.

— AZ ÓRIAS ROMÁN-MAGYAR, MAGYAR-ROMÁN SZÓTÁR FELÁRON. Chrestesiu 4 hatalmas kötet, 3600 oldal, kötve régi ár 1000 lej volt, most 495 lej Lepagenál Cluj. Vidékre utánvételt franco Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

A kolozsvári Mentő sorsjegy

— Gyors tempóban fejleszt a szovjet légitollóját. Londonból jelentik: A vörös hadsereg légi hadereje ma 51 új repülőgépet avatott fel Moszkvában.

— Alfonz exkirály északi körútra indult. Londonból jelentik: Alfonz menekült spanyol király ma angol gőzösré szállott s körútra indult az északi államok fővárosaiba.

— Ma tartja a Kolozsvári zsidó Kórház-egyesület Sebestyén Dávid gyászulását. A Kolozsvári zsidó Kórházegyesület igazgatósága Sebestyén Dávid elhalálzásának első évfordulója alkalmából ma délelőtt 11 órakor ülést tart, amelyet a kórház megalapítója emlékének szentel. Az egyesület vezetősége felkéri az igazgatóság tagjait, hogy teljes számban jelenjenek meg a kórházegyesület helyiségében tartandó gyászülésen.

— Anglia megakadályozta Amanullah afgán király visszatérését. Londonból jelentik: Híre terjedt Indiában annak, hogy Amanullah volt afgán királyt vissza akarják csempészni Afganisztánba. Lord Willingdon indiai alkirály emiatt rendeletet bocsátott ki, melyben két év szigorú börtönbüntetést helyez kilátásba azok részére, akik előmozdítanak India és valamelyik szomszédos állam baráti kapcsolatainak megzavarását.

— A Nautilus megérkezett Bergenbe. Londonból jelentik: Sir Hubert Wilkins buvárhajója a Nautilus, ma délelőtt befutott a bergeni kikötőbe, ahol azonnal javítás alá vették egyik motorját. Lehet, hogy az északsarki start a javítási munkálatok miatt néhány nap késedelmet szenved.

Rohamosan közeledik

Főnyeremény: 1.000.000 Lei
Közel 2000 nyeremény,
2.700.000— lei értékben

Siessen vegyen Zsidó Kórház sorsjegyet!

100 lej egy sorsjegy ára 100 lei!

Postai megrendelésnél az utánvételezési és portóköltéssel együtt is csak 100 lej egy sorsjegy.

Zsidó Kórházegyesület Központi Sorsjátékintézősége Cluj, Piata Unirii 20.

— Parlamenti bizottság vizsgálja felül a sevillai véres zendülés ügyét. Londonból jelentik: A spanyol parlamenti vizsgáló bizottsága megkezdte a sevillai események megvizsgálását. A kormány ígéretet tett arra, hogy ha beigazolódik a zendülés véres elnyomásával kapcsolatos tulkapási vádak, a bűnösöket szigorú büntetésben fogják részesíteni. A spanyol kabinet egyébként az alkotmánynak a cortex által történő szövegezéséig és törvényerőre emeléséig helyén marad.

— Kétféle fontot tesz ki Lord Melchet illeték köteles hagyatékai vagyon. Londonból jelentik: Az elhalt Lord Melchet a korábbi Alfred Mond Angliában több mint egymillió font sterling értékű illeték köteles hagyatékai vagyonát hagyott hátra. Palesztinai vagyon szintén legalább ugyanennyire tehető.

— Kelet Népe. Szabó Imre népszerű folyóirata, a Kelet Népe e hét elején jelenik meg bővített kiadásban. A kettős szám az olvasnivalók és érdekességek egész tárházát adja. Érdekesebb cikkei: Rotschildék alkonya, Breuer ortodox író regénye, a görög és zsidó szellemiség ismertetése, Ujvári Péter két novellája, a szombatos zsidók imádságai, Szabó Imre Spanyolországról szóló regényének folytatása, versek és sok egyéb szórakoztató és fölvilágosító írások. A Kelet Népe előfizetési ára: félévre 230 lej. Előfizetéseket elfogad az Uj Kelet kiadóhivatala is.

III. huzása

— Hová fejlődött a technika. Londonból jelentik: London és Scarborough között az expresszvonaton beszélőfilm vagon is fog közlekedni. Az utazómozsi próba-premierje kitűnően sikerült. Azt mondják, hogy alig hallani a vonat zaját, olyan tökéletesen oldották meg a berendezést.

— Javult Lloyd George állapota. Londonból jelentik: Lloyd George az éjszakát nyugodtan töltötte. Állapota kielégítő. A liberális pártvezér négy hónapig tartózkodni fog a politikai tevékenységtől. Ez idő alatt valószínűleg Sir Herbert Samuel lesz a helyettes pártelnök.

— Büntetés terhe alatt kell a céget szeptember 27-ik be, illetve átjegyezni. Költség és fáradság megtakarítás az új cégtörvény pontos ismerete. Magyar fordítása kapható dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Str. Memorandului 12. Ára 50 lej. Vidékre portóval 60 lej.

— Új szénbányákat fedeztek fel Szlovenszkóban. Rimaszombatból jelentik: Gömör több helyen hónapok óta folynak a geológiai vizsgálatok és próbaásatások, melyek most eredményel végződtek. Több gazdag kőszénteret találtak Gömörben. A vizsgálat adatai szerint az erek körülbelül 40 méter mélyek és 3 méter szélesek. 60 méter mélységben az erek már 3 méter szélességben húzódnak a föld alatt. A szénbányák területet hamarosan részvénytársaság veszi bérbe és megkezdí a szén bányászatát.

WEISZ FIVÉREK

szörme szalónja
CLUJ, Cal. Reg. Ferdinand
(Szabó Jenő-ház)

Legszébb, legmodernebb és mégis a legolcsóbb
 Rendeléseknél most szezonelőtti árak!

NAPROL-NAPRA

Párizsban lord Robert Cecil elnökletével a Rotary klub angol szervezetének meghívására több nagy nemzetközi szervezet képviselői konferenciát tartottak, amelyen elhatározták, hogy november közepén Párizsban kétezer nemzetközi egyesület részvételével nagy leszerelési tüntetést rendeznek.

Kína és Franciaország között létrejött a vegyes döntőbírói szerződés, amely szerint azokat a vitás ügyeket, amelyek kínai és francia állampolgárok között merülnek fel, egy büntetőjogi, mint magánjogi szempontból ez a bíróság fogja letárgyalni.

A Fircrest nevű kis vitorlás két évvel ezelőtt földközi utat tett Alin Gerbault vezetésével. Ez a hajó most újabb földközi utra indult, de Brest közelében olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy be kellett vonatni a kikötőbe, Gerbault a sérült hajót most a francia tengerészeti muzeumnak ajándékozta.

Nápolyban bomba robbant. Ismeretlen merénylők levegőbe akarták röptetni a Galeria Umberto néven ismert uccarészt, amelyben sok kávéház és nagy kereskedés van. A tettesek a bombát kevés szakértelemmel helyezték el, ami szerencse, mert máskülönben az egész negyed romba dőlt volna.

Garlick, a kalkuttai kerület főnöke gyilkosság áldozata lett. A gyilkost a kerületi főnök lakása előtt álló katonai őrmegkülés közben agyonlőtte és így személyazonosságát nem lehet megállapítani. A hatóságok politikai gyilkosságra következtetnek.

A spanyol alkotmányozó nemzetgyűlésben 145 köztársasági, 114 szocialista, 36 radikális szocialista, 42 katalán balpárti, 28 jobboldali liberális, 22 föderációs, 19 agrárius, 16 baszk, 14 pártönkivüli, 3 független föderalista és 4 különféle pártönkivüli, végül 1 monarchista képviselő foglal helyet.

Strassburgban Schalk Ulrich, Heinrich és Wendlin nevű polgárokat kémkedés miatt elítélték. A vádlottak ellen négytől tízenyolc évig terjedő fegyházbüntetést szabott ki a bíróság. Az újabb vizsgálat kiderítette, hogy a kémek hamis terveket adtak el egy idegen állam hadvezetőségének.

Jalapa mexikói városban a lakosság körében heves harcok dultak, mert a polgárság egy része mindenáron követeli a papság eltávolítását, a másik rész pedig ragaszkodik ahhoz, hogy a lelkipásztorok helyükön maradjanak. A kitört harc folyamán revolveres merényletet követelt el Vera Crus kormányzója ellen és öt halálosan megsebesítették. Az egyházellenes elemek négy templomot támadtak meg és azokat benzinnel felgyújtották.

A kölni esküdtbírósg három kutyatolvajt súlyos fegyházbüntetésre ítél. Megállapították, hogy a tolvajok a legértékesebb falkutyákat is csontokkal az uccára csalogatták, elfogták és a lindenburgi városi egészségügyi intézetnek adták el a több száz márká értékű állatokat 8—10 márkáért kísérleti célokra. A tárgyalás során az is kiderült, hogy jól szervezett kutyaxport társaság működött Németországban, amely vagonszámmal szállította Belgiumba az összelopott drága falkutyákat. Amikor a bünszövetkezetet leleplezték, a társaság vezetője külföldre szökött.

SPORT

A KAC nemzetközi versenyének eredményei

Cluj-Kolozsvár, augusztus 1. (Az Uj Kelet tudósítójától). A KAC nemzetközi versenyének küzdelmei a pénteken kiderült időben teljes mezőnyvel kezdetüket vették. A verseny győztes mezőnye igazi attrakciókat ígér és egyike lesz a Kolozsváron valaha is látott legszebb nemzetközi küzdelmeknek. Kerhling mellett Közép-Európa legjobb versenyzői vesznek részt a versenyen. Novotny, a kitűnő cseh bajnok, Nedbalek, Kolozsváron már ismert honfitársa, Stolarow lengyel bajnok, Straub, Silbersdorf stb., a románok közül Cantacuzino, Botez stb. vesznek részt a nagy mezőnyű versenyen, amelyet a közönség óriási érdeklődése kísér. A nőversenyzők közül Schréderne, Volkmer, Fröhlichné, Sárkány Lili, Aszlán Baba, az erdélyiek közül Arató Klári állanak az érdeklődés középpontjában. Zizovits Lenke, aki a Simmeringi versenyen vett részt néhány nappal ezelőtt nem nevezett be a versenyre.

A páros összeállítások a következők: Kerhling—Balázs, Botez—Welvart, Stolarow—Ferenczy, Cantacuzino—Hamburger, Novotny—Nedbalek. Vegyes párosban a következőképpen alakultak a párok: Novotny, Fröhlichné—Stolarow, Volkmer, Nedbalek—Aszlán Baba, Sárkány Lili, Silbersdorf—Schréderne.

A pénteki nap eredményei a következők:

Férfi egyes II. oszt. Ferenczy MAFK—Damin KAC 6:1, 6:2. Petrovics NSE—Kuhn KAC 3:6, 7:5, 6:3. Segall Bukarest—Burger MSE 6:0, 6:1. Szász E. KAC—Spreng Egyetértés 6:8, 6:3, 6:3. Staaecker Bukarest—Handrea KAC 6:4, 6:0. Nagy NSE—Albon U. 6:4, 1:6, 6:2. Burger MSE—Weimann Egyetértés 6:1, 6:2. Burger MSE—Moskovits Egyetértés 6:0, 6:3.

Női egyes I. oszt. Arató Klári KAC—Benchené Sodronyipar 6:0, 1:0, w. o. Vegyes páros I. oszt. Novotny, Fröhlich—br. Kemény, Szász KAC 6:4, 6:1, Volkmer, Stolarow—Pap, Velvart 6:1, 6:2.

Férfi egyes bajnoki. Cantacuzino—Zantler 6:4, 8:6. Novotny—Staaecker 6:2, 6:0.

Férfi egyes a hölgyek díjért. Réti MSE—dr. Kiss Pál 8:2, 6:4. Straub KAC—Wechsler 6:4, 6:3. Ferenczy—Székely 6:3, 6:2. Nedbalek—Szász E. KAC 6:3, 4:6, 6:1. Silbersdorf—Gábor 6:0, 6:4. Botez—Uran 6:0, 6:1. Silbersdorf—Botez 4:6, 6:3, 6:3. Novotny—Petrovics 6:1, 6:0. Nedbalek—Tancos Hellas 6:0, 6:2.

Férfi egyes ifjúsági. Gr. Bethlen KAC—Nagy E. MSE 6:3, 6:4. Wasserstrom Haggibbor—gr. Bethlen 8:6, 6:0. Tutsek TC—Weimann egyetértés 6:3, 6:2. Lázár Gyergyó—Burger MSE 3:6, 6:2, 6:0. Wartenberg TC—Moskovits 6:4, 6:1.

Ma össztréninget tart a Haggibbor, amelyen a futballtilalom miatt tréningen kívül álló játékosok formájáról lesz alkalom meggyőződni. A tréning reggel hét órakor kezdődik.

Helen Madison új 500 m-es gyorsuló világrekordja. Londonból jelentik: Newyorkban Helen Madison 7 p. 22.6 mp.-re javította meg az 500 m. női gyorsulás világrekordját. A régi rekord 7 p. 33.2 mp. volt s évekkal ezelőtt a közben profivá lett Marta Norelius állította fel.

202 nevezés érkezett a párizsi evezős-bajnokságokra. Párizsból jelentik: Augusztus 14-én kezdődnek Párizsban az evezős Európa-bajnokságok. 13 nemzet 202 nevezést adott le a versenyekre.

16.51 m. az új sulydobórekord. Newyorkból jelentik: Leo Sexton, a Newyork AC sulyatletája 16.51 m.-rel új sulydobó világrekordot állított fel, megdöntvén a német Hirschfeldnek 1928-ban felállított eddigi 16.45 m.-es rekordját.

KÖZGAZDASÁG

Tizenhétezer lej lesz egy vagon cement

A gurahonci cementgyár szomszédságában kartellenkülvüli cementgyár alakul. Egy svájci és egy román tőkecsoport hatalmas cementgyárra építi át a dobrai mészgyárat

Bucuresti-Bukarest, augusztus 1. Biztos forrásból nyert értesüléseink szerint Bukarestben a legnagyobb titoktartás mellett egy román-svájci érdekcsoport alakult azzal a céllal, hogy a monopól jogokat élvező cementkartellen kívül álló cementgyárat építsen és ezzel megindítsa az árak természetes leveréséhez vezető szabad versenyt.

Mint ismeretes, a romániai cementkartell néhány hónappal ezelőtt 18 millió lejért megvásárolta a Gurahonci cementgyárat, amely az egyetlen kartellen kívüli gyár volt Romániában. A gyár megvásárlásával teljesen megszűnt a szabad verseny, ami a cement árának megdrágításához vezetett. Később az erős sajtókampánynak engedve, a cementkartell le szállította a cement vagonokénti árát 22 ezer lejre és ezzel megnyugtató próbálta a közvéleményt. Az árleszállítás azonban csak látszólagos volt, mert továbbra is

megmaradt az a rendszer, hogy a szállítási díjtételt minden rendelésnél külön-külön és az alapáron felül a vevővel fizettetik meg. Ez az egyetlen kommerciári, amit gyárból kalkulálva adnak el.

A Bukarestben megalakult nemzetközi tőkecsoport a napokban meg is vásárolta a hunyadmezei Dobra községben levő hatalmas mészgyárat, amely Grossz Armin tulajdona volt és amelyet modern cementgyárrá alakítanak át. A gyár részvénytársaság formájában fogja megkezdeni a közeljövőben működését és az alapítók elhatározása szerint azokon a piacokon, amelyeken a kartellbe beolvasztott gurahonci cementgyár dolgozott, 17.000 lejért fogja vagononként a cementet árulni, ami súlyos csapást fog jelenteni a cementkartellre nézve. — Később ezt az árat is lejjebb fogják szállítani. A dobrai mészgyár részvénytársaságga való átalakulása a közeli napokban fog megtörténni.

Színház—Művészet

Az ikerférj

tomboló sikerrel folytatja diadalutját a Szinkör Mozgóban. Hónapok óta nem volt film, amelyen ennyit nevetett volna a közönség. Minden pillanatban új és új kacagás-hullám önti el a nézőteret s minden

előadást zsúfolt ház nevet végig. Már városzerte híre ment, hogy Az ikerférjet igazán érdemes végignézni.

Az ikerférjet hétfőig bezárólag vetíti a Szinkör Mozgó.

Alig van már jegy

Steinhardt Géza és társulata, valamint Weygandt Tibor kedd esti első fellépésére. De akinek nem jut jegy, biztosítsa

már most helyét a szerdai, vagy csütörtöki estére. Csütörtökön teljesen új műsorral fog elbucszni a kitűnő együttes.

Szinkör-Mozgó műsora

Vasárnap d. e. 11: Burleszk matiné 10 és 15 lejes helyárrakkal.

Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor: Az ikerférj. (Az Ufa első hangos filmbohóza, nagy nemzetközi sláger, Johannes Riemann, Halmay Tibor, Mária Paudler fellépésével. Az esztendő egyik legnagyobb sikerű zenés, énekes slágera. Helyárok az este 9 óras előadásán is csak 10 és 20 lej. Uj Micki-Maus és hangos hirodó.

Hétfő d. u. 3, 5, 7 és 9: Az ikerférj, uj Micki-Maus és hangos hirodó.

Kedd d. u. 3, 5 és 7: Krisztina, (Hatalmas, hangos szerelmi történet, Janet Geyner, Charles Morton és Rudolf Schildkraut fellépésével. Uj Micki-Maus és hangos hirodó. Helyárok 10 és 20 lej.

Kedd este 9: Steinhardt Géza és társulata, valamint Weygandt Tibor, a rádió kedvencének első fellépése. A legújabb tréfák, bohózatok, kuplék és dalok. Színházi helyárok.

Szenzációsan olcsó könyvek

Adler: Marx, a gondolkodó	Lei 25	Kertész: Nemzetköziség utja	Lei 40
Adler: Alkoholizmus és szakszervezetek	Lei 4	Lasalle: Az alkotmányról	Lei 6
Andersen: A muzikális malac	Lei 7	Lasalle: Munkásprogram	Lei 6
Andrejev: A pince mélyén	Lei 48	Macdonald: Szocializmus és társad. L.	48
Balzac: A lidérc	Lei 20	Marx: Osztályharok Franciaországban	Lei 48
Barbusse: Jézus	Lei 65	Marx: Bér és profit	Lei 20
Bauer: A szocializmus utja	Lei 6	Marx: Harmadik Napoleon államcsinye	Lei 20
Bernstein: A gazdasági történet alapvonalai	Lei 20	Marx: olgárháboru Franciaországban	20
Bernstein: Mi a szocializmus	Lei 5	Masekincs: A világ népeinek meséiből	Lei 30
Bernstein: Görlitzi pártprogram	Lei 12	Migray: Egy keresztény szociális állam története	Lei 18
Bernstein: Lasalle Ferdinand és je-lentősége	Lei 18	„ Az internacionalé története L. 25	
Csehov: Kisértetes éjjel	Lei 40	„ Egyház és munkáskérdés L. 5	
Csehov: Idegenkenyéren	Lei 40	Müller: Marx és szakszervezetek	Lei 15
Csehov: A fekete barát	Lei 40	Multatuli: Max Havelár	Lei 45
Csehov: A koldus	Lei 40	Pach: Társadalmi ember élete	Lei 25
Farkas: Kisértetek	Lei 30	Pargus: Állam, ipar, specializmus	Lei 20
Frensen: A z Anna Hollmann el-süljedése	Lei 15	Róka Tóni: Erger-Berger	Lei 35
Gergely: Játsszik az ucca	Lei 25	Rubin: Egy szegénydiák feljegyzései	Lei 5
Hamsun: Ószi csillagok	Lei 15	Snowden: Ha a munkáspárt uralomra jut	Lei 8
Jászai: Az agitáció	Lei 4	Szemes: Mi az osztályharc	Lei 5
Kosza: Mi az igazság	Lei 5	Webb: Kapitalizmus hanyatlása	Lei 65
Vanczák: Szakszervezeti demokrácia	Lei 5		

Kaphatók az „UJ KELET” könyvosztályában

Vidékre utánvétellel, vagy az összeg és a portóköltés (pénz, vagy bélyeg) előzetes beküldése után szállítunk!

Szerda d. u. 3, 5 és 7: Krisztina, Szerda este 9: Steinhardt Géza és társulata, valamint Weygandt Tibor vendéggjátéka. Csütörtök d. u. 3, 5 és 7: Krisztina.

CORSO-MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor: Az orkán. Műsor előtt: Burleszk és a legújabb journal. Hétfő 5, 7, 9 órakor: Az orkán. Műsor előtt: Burleszk és a legújabb journal.

RADIO MŰSOR

IDO: KÖZPEUROPAI

Hétfő, augusztus 3.

Bukarest. 13: Gramofón. 18: Könnyű és román zene. 19:10: Rádiózenekar. 20: Rádióegyetem. 20:20: Gramofón. 20:40: Ének. 21: Kamarazene gramofónon. — 21:30: Előadás. 21:45: Katonazene.

Budapest. 9:15: Postászenekar. 12:05: Házikvartett. 16: Gyermekóra. 17: Felolvasás. 17:30: Zenekari hangverseny. — 18:30: Novella. 19:30: Bura Sándor cigányzenekara. 20:30: Az Operaház zenekarának hangversenye. 22:20: Rác Béla cigányzenekara.

Bécs. 21:50: Népszerű zene, osztrák zeneszerzőktől.

Berlin. 21:10: Schumann-émlékünne-pély. 22:20: Táncczene.

München. 19:30: Szimfonikus zenekar. 20:25: Vigestély.

Róma. 21: Könnyű zene.

Stuttgart. 20:40: Rác Béla cigányzenekara, budapesti adás.

Kedd, augusztus 4.

Bukarest. 13: Gramofón. 18: Könnyű és román zene. 19:10: Rádiózenekar. — 20: Rádióegyetem. 21: Rádiózenekar. — 21:30: Előadás. 21:45: Énekhangverseny. 22:15: Rádiózenekar.

Budapest. 9:15: Honvédzenekar. 15:30: Gyermekóra. 17: Előadás. 17:30: Rendőrzenekar hangversenye. 18:45: Novella. — 19:15: Kósa György zongorahangversenye 20: Operettársulat. Eneklí Halász Gitta és Halmos János. Ezután Horváth Gyula cigányzenekara.

Bécs. 21:50: Alamori Nemes Aurél zenekarának hangy.

Apró hirdetések

Szép magas, száraz, világos szuterén-helyiségek kiadó. Ugyanott magas földszinti szép szoba üresen, esetleg butorozva kiadó. Hosszu u. 19.

A targonmuresi izr. hitközség kiségitó imaháza a nagyünnepre egy vallásos, jóhangú előimádkozót keres. Ajánlatok aug. 15-ig adandók be.

Schwartz Ignác né kóser vegetárius ét-terme áthelyezve Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi u.) 23 szám alá. Bejárati látkorug előimádkozót keres. Ajánlatok aug. 15-ig adandók be.

Rövid, fekete zongora bérbeadó. Megtekinthető d. e. 10—12-ig özv. Jámborné, Erzsébet u. 8.

Egyetemi hallgató jutányosan előkészít bármilyen vizsgára. Perfekt román, német, francia. Esetleg ellátás ellenében is. Cim a kiadóban.

Három és négyszobás, komfortos, napos, modern lakás kerttel azonnalra kiadó. Ertekezni: Str. Berthelot (Eötvös u.) 10.

Sadchenek adják le címüket „Jó partió jelígeré a kiadóhivatalba.

Tiszta faj japán selyempincsi kölykök eladó. Corona szálloda.

Érettségizett gyakornok kezdő fizetéssel azonnal felvétetik. Ajánlatok „Szorgalmas” jelígeré a kiadóba.

Kiadó azonnalra a Honvéd ucca elején modern, komfortos 3 szoba, előszobával, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló lakás. Cim a kiadóban.

Ismét megnyílik az üzem a Kristály-fürdőben! A Kristály-fürdőben (v. Timá ucca 3.) kedden, augusztus 4-én reggel ismét megnyílik a teljes üzem. Gőz fürdő fiaknak naponta d. e. 1 óráig, nőknek hétfő, kedd, szerda, csütörtök délutánként. Pénteken egész nap férfiaknak.

XIV. ÉVF. Cluj—Kö augusztus 5691

As Uj Kelet az és bászági z...
Ökkekink után forrás megjel...

Kéziratokat ne megőrzésükre

A lelkek

Az elmúlt hét zül ha talán ne de mindenesetre az amerikai és berlini látogatás utazásokat külön megítélni. A mondhatják, hogy egészséges tagja rokonuk beteggá venni, mert aká gény is a rokon, örökség. A nagy fogja fel Stims és Hendersonnak hogy az orvos, a kuruzsló, — m teget, meg akar pességét, hogy alapján állapítsa eszközöket, amel beteg talán viss Hogy közben a vagy jóindulatú ja, hogy nem e megkapta a bajt tőzés egész Eur lesz az eredmény igyekszik teljes jével közremükö

Az a pohárkös nald angol minis cellár által adot nyiták emellett, k ják, hogy milyen len súlyos a bete a beteg Németor natkozik a beteg lyozta, hogy Né van mindazok hogy intellektuá sági erejét he monda rövidebb sitve a jelzők tör Amerika és Ang akarat formáját beteg talpra állh

Ha egyéb ere nek ezek a látog lami, ha megtere az önbizalom, ar kétségtelenül a tője.

Macdonald tov son és azt mond nemzet, amely h belenyugodhatné radása veszélyez történnék, az a minden egyes tá szerencsétlenség melyik nép káro nak gazdasági v megbosszulná m Ebből következik pek és civilizált riteni a beteg Londonban kijel európai pénzügy csak az egészsé becületes jösz

Ne van szükség. Ne ügyi nehézséggel hanem a jelenle tudással és érte nem lehet máské

a mostani tanác lések nem állha bajbajutott ban nem segíteni ke pán.

Nem lehet az még nagyon sok történnie ahhoz, a többi gazdaság tani nehéz helyz